

Verslag

Gezamenlijke vergadering

Commissie Bestuur, Middelen en Waterketen (BMW)

Aanwezig

dhr. J.W. Aerts (50PLUS), dhr. J.N.J.J. Beemsterboer (BBB ■) (deels), mw. M. Beerepoot-Bakker (50PLUS), mw. J.H.H. de Boer (BBB), dhr. F. H.A. de Boer (Water & Natuur), dhr. R.P.G. Bosma (dijkgraaf), dhr. T. Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land), dhr. W.F.C. Cramer (VVD), dhr. L.H.M. Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. C.J. Dijck (BBB), dhr. F.J.A. Frowijn (CDA), mw. B.J. Glashouwer (CDA), mw. K. Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land ■), dhr. H. Heida (Forum voor Democratie), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. N.C.A.M. Karsten (BBB), mw. E.A. Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) (voorzitter deel I), dhr. F. T.S. van der Laan (PvdA) (voorzitter deel II), dhr. A.M. Langeveld (VVD ■), mw. M.A. Leijen (PvdA ■), dhr. P. Oudega (PvdA), dhr. J.D. Rooker (Ongebouwd), dhr. S.R.F. Ruiters (Ongebouwd ■), dhr. C. J.M. Schipper (Boeren Burgers Waterbelang), dhr. T. Schumacher (Water & Natuur), mw. M.E. Sluis (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. J. Visser (PvdD), mw. M. L. van der Zijde (PvdD), mw. A.A.M. Zuurbier-Oudhuis (BBB) (■) hoogheemraad

Tevens aanwezig

mw. L. van Heezik (bestuursadviseur) (deel I) en dhr. M. Cortel (deel II)
mw. R.M. Lubbers (Notuleerservice Nederland), dhr. F. Polak (beleidsadviseur fiscale zaken Unie van Waterschappen) (deels)

Afwezig

mw. S.M.M. Borgers (Water & Natuur), dhr. B.G.M. Kramer (BBB), dhr. R. van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang)

Kopie aan

CHI

Van
Liesbeth van Heezik en Marko
Cortel

Referentienummer
23.1132066

Datum vergadering
29 november 2023
16:30 – 21.10 uur

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Koning-Bruijn, opent de vergadering van de commissie BMW die in twee delen zal plaatsvinden. Zij heet de aanwezigen op de publieke tribune en de volgers via de livestream van harte welkom. Vanwege de uitgebreide agenda worden commissieleden opgeroepen 'kort doch zakelijk' te zijn. Er zijn afmeldingen van de heer Kramer (BBB) -die wordt vervangen door mevrouw C. Dijck, de heer Van Schoorl (die wordt vervangen door de heer Schipper) en mevrouw Borgers (Water & Natuur). De vooraf gestelde technische vragen zijn inmiddels beantwoord.

Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
Stationsplein 136,
1703 WC Heerhugowaard

T 072-582 8282
F 072-582 7010
info@hhnk.nl
www.hhnk.nl

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

- Portefeuillehouder Leijen (PvdA): begin 2024 zal een rondleiding bij de nieuwe slibdroger bij HVC worden georganiseerd.
- De heer Frowijn (CDA) had een reactie verwacht van de portefeuillehouder op het recente kranteninterview met de heer Van Steensel over deze slibdroger met het oog op de daarin vermelde kostenstijging.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat deze passage in het interview ook het college enigszins verraste. In de GR Slib is dit artikel besproken. Voor zover nu bekend lijkt er vooralsnog geen reden een kostenstijging dan wel verdere vertraging te verwachten. Maar de portefeuillehouder kan dienaangaande geen garanties geven.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter stelt voor de volgorde enigszins aan te passen en agendapunt 12 te wijzigen in 5.a. zodat de heer Fabian Polak aansluitend desgewenst de vergadering kan verlaten. De agenda wordt aldus vastgesteld.

Vertegenwoordigende rol

3. Gelegenheid tot inspreken

Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

4. Mondelinge vragen

De voorzitter zegt dat er geen mondelinge vragen zijn aangekondigd.

5.a. Anti-afhaakregeling HHNK-subsidieverlening voor zuivering bedrijfsafvalwater (23.1029813)

Voorliggend besluit:

De regeling van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voor de marktconforme toepassing van de bevoegdheid tot subsidieverlening ex artikel 122d, vijfde lid, aanhef en onder b, Waterschapswet vast te stellen.

- Op verzoek van een aantal commissieleden werd een inhoudelijke sessie belegd over deze anti-afhaakregeling. Portefeuillehouder Leijen (PvdA) beklemtoont dat deze al in 2021 door het toenmalige AB is vastgesteld en nu niet ter discussie staat. Er ligt een technische omzetting naar een marktconforme regeling voor.
- De heer Frowijn (CDA) zegt dat de fractie van harte kan instemmen met deze uitstekende behandeling van CONO en te zijner tijd andere grote lozers omdat de regeling voordelen heeft voor zowel deze bedrijven, HHNK als het milieu.
- Ook de heer Breedijk (Waterplatform GW&L) steunt deze aanzet tot een nieuwe marktconforme regeling temeer daar deze via de Unie van Waterschappen verloopt.
- De heer Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) kan zich vinden in het voorstel, maar vraagt zich af of dit wel volledig juridisch kan worden ingekaderd.
- Het verschil tussen de bestaande en de nieuwe regeling heeft mevrouw Van der Zijde (PvdD) eigenlijk niet kunnen ontdekken. De technische briefing was zinvol maar nog niet alle vragen zijn beantwoord. De fractie vindt het zorgelijk dat HHNK en de betalers van de heffingen profiteren bij meer en meer vervuild water om zodoende

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

de rwzi's beter te kunnen benutten en de kosten lager te houden. Graag een nadere uitleg.

- Mevrouw Jellema (PvdA) zegt dat de regeling eigenlijk als een voldongen feit kan worden geduid. Mede door een technische wijziging van de benaming kan deze regeling doorgang vinden. Zij sluit zich aan bij de vraag van de PvdD. Zij kan zich niet helemaal aan de indruk onttrekken dat er sprake lijkt te zijn van een 'perverse prikkel'. Deze regeling is tijdens de voorgaande bestuursperiode diepgaand besproken en er heeft toen ook een werkbezoek plaatsgevonden. Het valt haar op dat er wordt verondersteld dat zaken ook al bij de nieuwkomers bekend zijn waardoor de voorstellen niet in alle gevallen even duidelijk zijn. De technische briefing was zinvol maar helaas dermate kort dat niet alle vragen aan bod konden komen. Zij stelt voor om over technische/complexere voorstellen -die veel vragen kunnen oproepen- vaker een uur uitleg te beleggen voorafgaande aan de vergadering met name met het oog op de nieuwkomers.

De voorzitter wijst erop, dat onder elk voorstel eerder genomen besluiten worden vermeld die altijd kunnen worden opgevraagd. Voorts is een aantal ervaren bestuurders altijd bereid om tekst en uitleg te geven.

- Mevrouw Jellema (PvdA) neemt het advies ter harte. Maar zij is fervent voorstander van een transparante openbare behandeling in deze vergaderzaal 'en niet onderhands met lijntjes'.

De voorzitter zegt dat dit geenszins aan de orde is. Maar in het geval van onduidelijkheden of eerder genomen besluiten kan men te rade gaan.

- De heer Rooker (Ongebouwd) vindt het een prima voorstel en is content dat het model op deze wijze wordt voortgezet. Er is duidelijk sprake van een win-winsituatie voor zowel de bewoners voor wat betreft de tarieven als voor HHNK zelf, namelijk een betere benutting van de installaties.
- De heer Heida (Forum voor Democratie) stelt dat de benaming 'Anti-afhaakregeling' bij velen de wenkbrauwen zal doen fronsen. Volgers via de livestream zullen zich afvragen: 'Waar gaat dit over?' en kunnen dan ook afhaken. Dus graag meer uitleg waarover deze regeling eigenlijk gaat.

De voorzitter zegt dat het streven erop is gericht iedereen aangehaakt te houden bij de 'Anti-afhaakregeling'.

- De heer Aerts (50PLUS) vindt het een prima voorstel maar het is wel -zoals de PvdA al aangaf- een voldongen feit. De lopende regeling dient door te lopen, en daarmee is 50PLUS het op zich eens. Maar de schijn van een perverse prikkel blijft toch hangen.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) laat de beantwoording van de vraag van de heer Schipper (juridische inkadering) over aan de heer Polak. In antwoord op de opmerkingen over 'een perverse prikkel' (als zou HHNK baat hebben bij het vervuilde water) beklemtoont de portefeuillehouder dat de continue stroom van CONO-afvalwater van waarde is voor het waterschap. HHNK zal geen afspraken maken over te ontvangen afvalwater als dat de zuiveringen schaadt dan wel dat er op onderdelen niet kan worden gezuiverd. HHNK heeft nadrukkelijk baat

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

bij de lopende afspraken met CONO over hun vervuilde water. Persoonlijk ziet zij geen perverse prikkel omdat bedrijven niet worden verleid om meer afvalwater te produceren maar wél om de keuze te maken tussen aanhaken c.q. afhaken. Bestaand beleid opnieuw bespreken? Het college gaat ervan uit dat het staand beleid voldoende kan worden doorgrond, ook door nieuwkomers. Maar de portefeuillehouder heeft het signaal van de PvdA goed gehoord en heeft ook begrepen dat de technische sessie zeer behulpzaam is geweest. Zij zal nagaan of een verdere invulling wenselijk is, in een bredere context: samen met de commissieleden stilstaan bij de aanpak 'innovatieve ketenaanpak bedrijfsafvalwater', waarvoor deze 'Anti-afhaakregeling' als instrument ingezet zou kunnen worden. Ook wil de portefeuillehouder de indirecte lozing van bedrijven bespreken (gaat over de vervuiling van de bedrijven en hoe HHNK daarop grip kan krijgen). Portefeuillehouder Leijen overweegt om beide onderwerpen samengevoegd te bespreken.

- De heer Polak (adviseur UvW) beantwoordt de vraag (zijn er vergunningstechnische obstakels te verwachten als er steeds meer bedrijven in aanmerking komen voor de 'Anti-afhaakregeling?') In principe hebben alle bedrijven in Noord-Holland een door de Omgevingsdienst verleende lozingsvergunning. Op het moment dat deze dreigen 'af te haken' moeten zij nog steeds voldoen aan de lozingsvergunning. Het kan zijn dat zij minder afvalwater produceren (met minder concentratie) en alsnog voldoen aan deze vergunning.

Tweede termijn

- Mevrouw Jellema (PvdA) vertrouwt de aanwezigen toe, dat zij een groot kaasliefhebber is en zelfs geruime tijd 'kaasmeisje' is geweest. Maar zij wil wel weten hoe CONO hun procedé dusdanig kan aanpassen dat er een andere afvalstroom komt. Houdt het waterschap hier dan rekening mee in de afvalstromen? Zij heeft zich vooraf overigens laten informeren door haar eigen fractiegenoten over dit dossier. HHNK blijkt toch baat te hebben bij het afvalwater van CONO, vandaar dat zij toch de term 'perverse prikkel' hanteerde, ook al is het 'gewild afvalwater'.
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) wijst erop dat zowel de notitie als de marktconforme regeling nog niet bij de stukken zaten. Dus graag alsnog toesturen. Ook de PvdD heeft enige bedenkingen bij de 'prikkel' die uit kan gaan van de regeling. Is het denkbaar dat er op de rwzi's overcapaciteit wordt gepland (stel voor woonwijken) die vervolgens wordt benut door een nieuw vervuילend bedrijf? Wat het waterschap goed zou kunnen uitkomen. Het lijkt erop dat HHNK zit te wachten op veel én vervuילd water.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt toe dat de ontbrekende stukken onverwijld op iBabs zullen worden gepubliceerd. In de toegezegde sessie zullen de vragen diepgaander worden behandeld, maar HHNK kan bedrijven wel degelijk weigeren om te lozen op de rwzi's. HHNK is verplicht afvalwater van woningen/huishoudens te ontvangen en die hebben voorrang. De afvalstromen van bedrijven die zich aanmelden worden altijd getoetst door HHNK als vergunningverlener dan wel via de gemeentes. Bij overcapaciteit waarvoor geen andere bestemming is, is het voordelig voor de belastingbetalers om de rwzi-ruimte te benutten met een gewenste (dus geen PFAS e.d.) vuïlast van een bedrijf. Als CONO zijn werkproces aanpast, moet het blijven voldoen aan de afgegeven vergunning. Daarop wordt ook gecontroleerd. Voordat er een zuiveringsheffing aan CONO wordt opgelegd, wordt gemeten wat hun vuïlast is.

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

De voorzitter concludeert dat de 'Anti-afhaakregeling HHNK-subsidieverlening voor zuivering Bedrijfsafvalwater' als hamerstuk kan worden doorgeleid naar het CHI en dankt de heer Polak voor zijn toelichting.

Kaderstellende rol

5. Vaststelling heffingsverordeningen 2024 (23.1012137)

Voorgenomen besluit:

De volgende verordeningen vast te stellen:

- a. Verordening watersysteemheffing HHNK 2024;*
- b. Verordening wegenheffing HHNK 2024;*
- c. Verordening zuiveringsheffing HHNK 2024;*
- d. Verordening verontreinigingsheffing HHNK 2024.*

De voorzitter zegt dat deze jaarlijkse behandeling een vervolg is op de vastgestelde begroting voor het volgende jaar.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) wijst erop dat er om te kunnen invorderen, een verordening is vereist. Doordat de WOZ-waarde niet met 8,2% maar met 3,6% is gestegen, veranderden de belastingopbrengsten niet maar wél de profielen.
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) dankt de portefeuillehouder voor het beantwoorden van de vragen. Hij citeert het voorstel: '*Hiermee voorkomen we een tekort in de belastingopbrengst. Dit kan betekenen dat de tarieven zoals die worden opgenomen in de heffingsverordeningen iets afwijken van de tarieven in de begroting*'. Ook verwijst de heer Dickhoff de portefeuillehouder aan diens recente uitspraak, dat de tarieven met 'een paar honderdste procent zouden stijgen'. Maar dat is ver bezijden de waarheid. Zie de beantwoording van de vragen: voor de procesindustrie is er een stijging van 10,5% naar 11,3%; voor groothandels van 3,4% naar 7,2% (dus bijna 2 x zoveel); voor kleinbedrijf van 4,0% naar 7,6% en voor agrarische bedrijven van 60 hectare van 8,7% naar 9,1%: 'Voor deze groepen is iets echt niet niets'. Is de portefeuillehouder het niet eens met het Waterplatform GW&L dat deze aanpassingen uitermate nadelig uitvalt voor deze groepen? En dat deze 'meer is dan een paar honderdste'.
- Mevrouw Glashouwer (CDA) complimenteert de portefeuillehouder met zijn inzet om zo actueel mogelijk te blijven. Vraag: 1. Welke peildata zijn gebruikelijk om te hanteren en wordt elk jaar dezelfde systematiek gehanteerd, om te waarborgen dat tarieven en begrotingen op een goede wijze met elkaar kunnen worden vergeleken. Er werd eerst gesproken over april, daarna over oktober. 2. Er wordt bij de Provincie een begroting ingediend die enigszins afwijkt van de uitwerking daarvan in de Heffingsverordeningen. Wordt er nog een geactualiseerde begroting voorgelegd als hamerstuk of wordt de aanpassing doorgevoerd in het voorjaar?

De voorzitter wijst het CDA erop dat de eerste vraag een technische vraag is en dus eigenlijk -bij voorkeur- vooraf had moeten worden ingediend.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) bevestigt dat twee weken geleden werd aangekondigd dat de cruciale datum was verstreken en toen bleek dat er inderdaad sprake was van een onverwacht verschil. De WOZ-waarde van woningen viel tegen

Datum/vergadering

29 november 2023 commissie BMW

en door het hefboomeffect slaat die ook neer bij bedrijven. HHNK kan deze systematiek op dit moment niet wijzigen. De begroting is niet gewijzigd, alleen de profielen zijn veranderd en de begroting hoeft dan ook niet opnieuw te worden ingediend. De belastingopbrengst wordt wel anders verdeeld maar wijzigt niet, net als dat geldt voor de kostenkant. De peildatum wordt in het voorjaar gekozen en er wordt dan uitgegaan van de verwachting van de Waarderingskamer. Die lag rond de 8% en die is dan ook gehanteerd. HHNK richt zich op de april voor wat betreft de begroting en het MJP en op november voor de definitieve vaststelling in december/

De voorzitter concludeert dat de Vaststelling heffingsverordeningen 2024 als hamerstuk voor het CHI kan worden geagendeerd.

6. Begrotingswijziging 2023 en 2024 (23.0887642)

Voorliggend besluit:

1. De gewijzigde exploitatiebegroting 2023 vast te stellen conform bijlage 1;
 2. Het overschot 2023 van € 1,0 miljoen te verrekenen met de betreffende bestemmingsreserves voor tariefegalisatie;
 3. De looptijd voor het krediet onderhoud gebouwen 2022 en 2023 te verlengen tot en met 2024 en het krediet fysieke beveiliging 2023 en 2024 te verlengen tot en met 2025.
 4. De gewijzigde begroting 2024 vast te stellen
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat het voorstel tot stand is gekomen mede op basis van het -na diverse interessante vergaderingen- genomen besluit. Inmiddels staat ook de noodzaak vast voor wat betreft de verlenging van de looptijd voor het krediet Onderhoud gebouwen.
 - Mevrouw Glashouwer (CDA) ziet een grote schil van €12,2 miljoen: uitgegeven aan bestuur en organisatie. Het CDA ziet dit als meevaller, maar wil graag een nadere duiding: betreft het misschien de schadeloosstelling Rijk energiecontract? De vergoeding van het bestuur dient door de dijkgraaf te worden aangeduid als 'urenuitbreiding'. Het CDA is dan ook van mening dat die term in de HHNK-stukken consistent moet worden toegepast.
 - Mevrouw Van der Zijde (PvdD) verwijst naar de door haar fractie gestelde technische vragen over de verlenging van het krediet voor onderhoud en fysieke beveiliging van gebouwen. En de betekenis voor de staat van het onderhoud en de fysieke beveiliging 2024. Antwoord college over reden: vertraging. Effect: verbeteringen qua onderhoud worden op een later moment uitgevoerd en het huidige toegangssysteem blijft functioneren. Hieruit blijkt dat de fractie een scherpere vraag had moeten indienen. De PvdD wilde namelijk weten of HHNK grote risico's loopt dat het fysieke beveiligingssysteem niet aan de eisen voldoet. En of het uitgestelde onderhoud ertoe leidt dat de onderhoudsopgave en de kosten toenemen?
 - De heer Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) zegt dat een fractiegenoot veronderstelt dat er nog €1 miljoen extra kosten zijn gemaakt voor energie. Komt er een begrotingswijziging? Tevens heeft BBW een specificatie van de stormschade Poly gevraagd: wordt die nog aangeleverd?
 - Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) dankt voor de vragen. In reactie op de kanttekeningen van het CDA zegt hij, dat de CDA-volstrekt gelijk heeft waar het

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

de consequente doorvoering van de terminologie inzake de tijdsbesteding/uren betreft. De teksten zullen daarop dan ook worden aangepast.
€12,2 miljoen: in de notitie over de begroting staat op pagina 6 dat met name de rentebaten hieraan ten grondslag liggen. De energie (gas) valt onder een andere post. De vragen van de PvdD over de fysieke schade/onderhoud zal de portefeuillehouder schriftelijk laten beantwoorden. De post van €1 miljoen (energiekosten) valt onder 'lopende zaken' en wordt in de jaarstukken verantwoord. De schade ten gevolge van de storm Polly is als onvoorzien opgenomen. De verantwoording staat in de jaarstukken.

De voorzitter memoreert een eerdere toezegging naar aanleiding van een al enige tijd geleden gestelde vraag: er zou een verantwoording over de storm Poly worden gegeven.

- De dijkgraaf meldt dat de beantwoording van de vragen over de schade ten gevolge van de storm Poly op 12 december gereed is.

De voorzitter constateert dat de begrotingswijziging 2023 en 2024 als hamerstuk kan worden geagendeerd voor het CHI.

7. Normenkader rechtmatigheidsrapportage 2023 (23.0982648)

Voorliggend besluit:

Het normenkader rechtmatigheid 2023 vast te stellen voor de controle van de jaarrekening door de accountant vanaf het controlejaar 2023.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat dit punt jaarlijks terugkomt in de laatste vergadering. Voorligt een overzicht van de gedurende het kalenderjaar gewijzigde normen waaraan HHNK dient te voldoen. Na het vaststellen van het normenkader zal de accountant haar controle op de rechtmatigheid vanaf de jaarrekening 2023 uit kunnen voeren. Het normenkader zal tevens worden gebruikt voor het opstellen van een intern controleplan voor 2024.
- De heer Cramer (VVD) vraagt of dit voorstel niet beter had kunnen worden geagendeerd voor bespreking in de Auditcommissie.
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L): in de beantwoording van de technische vraag stelt de portefeuillehouder dat de notitie verbonden partijen geen direct financieel effect heeft. Maar waarom staat er dan op pagina 24 van deze notitie een achttal financiële checks? Zie ook agendapunt 14: er wordt toestemming gevraagd voor de lening/garantstelling voor de stichting Waterproof. Vindt de portefeuillehouder dat HHNK hier geen financieel risico loopt?
- Mevrouw Glashouwer (CDA) heeft een tweetal vragen. De portefeuillehouder gaf aan dat normenkader een 'wrap up' betreft van het hele jaar. Maar op basis van haar deskundigheid is zij van mening, dat normen op voorhand worden gesteld en dat naderhand wordt getoetst of die worden nageleefd. Eigenlijk zou een normenkader dus voorafgaande aan een kalenderjaar moeten worden vastgesteld temeer daar HHNK extra alert moet opereren nu het waterschap zelf aan zet is. Als deze redenering wordt gevolgd, ligt dus ook meteen het normenkader voor 2024 op tafel in het CHI van december. Inkoop- en aanbestedingsbeleid: dit kan op een bepaalde manier worden bekeken maar ontbreekt in de normen. Dit is wel te doen gebruikelijk bij gemeenten en provincies. Wat betekent dit met het oog op de nodige verbeterpunten op dit beleidsterrein die vanaf het boekjaar 2020 nog niet volledig

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

zijn doorgevoerd? Terzijde: het gaat niet om het Europese aanbestedingsbeleid (die norm moet altijd worden gehanteerd). Graag een reactie.

- Mevrouw Jellema (PvdA) heeft dezelfde vraag als de heer Cramer. Vervolgens uit zij een hartenkreet: de lijst van wetgeving waaraan moet worden voldaan dijt wel erg uit.

De voorzitter is het volstrekt eens met deze constatering.

- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) zegt in reactie op de inbreng van de VVD/PvdA dat de Auditcommissie momenteel alle tijd besteed aan het inrichten van de Rekenkamer. Er heeft dan ook nog geen algemene vergadering van de Auditcommissie plaatsgevonden maar die volgt uiteraard. Zij begrijpt dat de toepassing van het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid nog steeds wordt getoetst, zij het intern als onderdeel van het controleplan interne beheersing. En dat de uitkomsten in de rapportage rechtmatigheid bij de jaarrekening worden gevoegd en klopt het dat accountant dan ook een mening dient te geven over deze verantwoording. Klopt dit beeld? BDO heeft het interne inkoopbeleid 2020 getoetst en de verbeterpunten zijn nog in uitvoering bij HHNK. Op haar vraag of er hiervoor een planning was, werd geantwoord dat het plan in 2021 is gestart en in 2023 had moeten zijn afgerond. Een aantal acties is evenwel doorgeschoven naar 2024, mede vanwege de capaciteit en weerbarstige markt. Graag uitleg wat daarmee wordt bedoeld. De PvdD begrijpt dat niet alle planningen binnen de gestelde kunnen worden gerealiseerd, maar vraag is: is er geen sprake van een breder fenomeen? Zie ook het vorige agendapunt (uitlopen fysieke beveiliging en groot onderhoud). Is het denkbaar dat ambities door knelpunten bij HHNK moeilijker/op een later tijdstip kunnen worden gerealiseerd en dat er dus minder optimistisch moet worden gepland en begroot?
- De heer Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) citeert pagina 6: *'Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven altijd autorisatie door het algemeen bestuur. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig.'* Onrechtmatig: wat zijn de risico's? Kunnen door de Provincie of vanuit Den Haag zaken worden opgelegd als HHNK niet aan de voorwaarden voldoet?
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) geeft aan dat de Auditcommissie in 2024 HHNK zal adviseren over het normenkader (het is een onderdeel van de audit). In antwoord op de vragen van Waterplatform GW&L over verbonden partijen: die zijn niet gesteld in de financiële kaders dus is er slechts een gering financieel belang/risico. Het onderwerp 'waterproof' komt op een later moment terug maar Waterplatform GW&L heeft wel een punt. De vragen van het CDA bestempelt de portefeuillehouder als interessant. Het is nu eind 2023 en het klopt dat wordt voorgesteld de normen enigszins aan te passen. Maar de normenkaders lopen gewoon door en de aanvullingen komen eind van een kalenderjaar. Als een normenkader eerder wordt vastgesteld, zou het nogmaals eind van het jaar moeten worden vastgesteld. Maar het CDA heeft -objectief juridisch gezien wel gelijk. 2024 staat grotendeels in de grondverf en het restant wordt ultimo kalenderjaar toegevoegd. Er is dus sprake van een 'klein juridisch risicootje'. Immers: grote veranderingen dienen zich veelal ruim vooraf aan en daar moet het CHI dan ook in worden meegenomen. Verbeterpunten 2022 en prio: het inkoopbeleid normenkader stond wel in het normenkader maar dit werd door de toenmalige accountant niet gecontroleerd. Waarna uiteindelijk werd besloten door een praktische invulling en een extra controle door BDO. Het inkoopbeleid loopt inmiddels via de verbeterde

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

interne controle en wordt er door concerncontrol een verantwoording opgesteld aan het DB. De verbeterpunten ('de prio') lopen al enige tijd. Er is sprake van knelpunten vanwege de capaciteit. HHNK loopt inderdaad enige risico qua capaciteit en er is inderdaad sprake van enige onwenselijke achterstand. Maar in 2024 wordt alles afgerond. De portefeuillehouder zegt toe het CHI op de hoogte te zullen stellen van de stand van zaken. **Toezegging.** De interne verantwoording via de verbijzonderde interne controle plan (VIC-plan) geldt voor de waterschappen pas met ingang van het boekjaar 2025. De interne rechtmatigheid wordt behandeld in de concernrapportage. Autorisatie CHI: de accountant kan zich onthouden van goedkeuring en dat kan worden aangemerkt als een risico. Zoals het geval was bij het inkoopbeleid dat ten onrechte door de toenmalige accountant niet was gecontroleerd en dus goedkeuring werd onthouden. Waardoor er een maatregel moest worden genomen. De toezichthouder kan hierover uiteraard een mening hebben.

Tweede termijn

- Mevrouw Glashouwer (CDA) veronderstelt -in reactie op de beantwoording- dat de Auditcommissie 'wel wat werk te doen heeft'. Het is denkbaar dat aan het begin van een jaar normen worden opgesteld en dat aan de hand van een beschikbaar controleplan, aan de hand van die normen wordt getoetst. Zeker nu D&H zelf aan zet is. Het jaar start 1 januari en het CDA vindt het lastig om de normen gaandeweg het jaar te completeren. Ook al gaat het dan nog om 5%. Mogelijk kan D&H toch een list te verzinnen voor een actueler beeld, dit naar analogie van de wijze waarop de begroting steeds desgewenst wordt aangevuld hetgeen dan weer neerslaat in de concernrapportages. Dit zou de rechtmatigheid ook ten goede komen. Het CDA twijfelt namelijk aan de rechtmatigheid en het zou derhalve goed zijn als de Auditcommissie zich daarover nadrukkelijk buigt. Inkoop kwalificeert zij als 'best wel spannend': HHNK kan dan wel interne normen aanhouden en daarover in de concernrapportage verantwoording afleggen. Maar toch vindt het CDA het spannend als D&H -in feite voortijdig- zelf al een rechtmatigheidsverklaring moet afgeven. Mevrouw Glashouwer adviseert om een tandje bij te zetten en heeft de indruk 'dat D&H de touwtjes te veel heeft laten vieren'.
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) verwijst wederom naar de acht punten over onder andere de risicoberekening. HHNK moet de eigen richtlijnen volgen. Als dat niet gebeurt, heeft dat volgens de fractie consequenties. Dus het advies aan D&H om hier nog even extra naar te kijken en hierover vóór het CHI over te rapporteren.
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) is het hartgrondig eens met de oproep van mevrouw Glashouwer. Zij herhaalt haar nog niet beantwoorde vraag: worstelt HHNK over de hele linie met capaciteitsproblemen om projecten te realiseren door het ontbreken van aannemers of hun te volle agenda? HHNK moet de ambities en daarbij behorende uitgaven beoordelen op het realiteitsgehalte (haalbaarheid). Het is denkbaar dat het waterschap rekening moet houden met de gegeven marktomstandigheden.
- Mevrouw Jellema (PvdA) memoreert de aanwezigen aan het door de PvdA een maand geleden ingediend -maar bij meerderheid afgewezen- amendement waarin werd beoogd om een andere commissie de opdracht te geven om zich met de Rekenkamer bezig te houden zodat de Auditcommissie de handen zou hebben gekregen om zich bezig te houden met financiële zaken. De PvdD steunde het amendement toen overigens wél.

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

- Ook portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) vindt het raadzaam als ook de Auditcommissie zich nader buigt over het normenkader, mede gezien de risico's. Niet rechtmatig: in voorgaande jaren heeft HHNK al hierin geïnvesteerd en er zijn verbeteringen in de interne controle doorgevoerd zodat het waterschap toekomstbestendig is ingericht voor de toekomstige verslaglegging. De portefeuillehouder vindt het altijd prima om 'een tandje' bij te zetten als dat vruchten kan afwerpen mede ten behoeve van de rechtmatigheid. Maar hij is van mening dat HHNK wat dit betreft momenteel op schema ligt. Prio en inkoop: er zijn voorgaande jaren als vier extra mensen in dienst genomen ten behoeve van inkoop en de formatie wordt met nog eens drie uitgebreid. Daarop werden vervolgens wel vragen gesteld over de noodzaak van deze uitbreiding. In antwoord op de vraag (zijn we op orde, komen we tekort) stelt hij dat er naar bevind van zaken moet worden gehandeld. De portefeuillehouder signaleert overwegend geen grote lacunes op dit moment, maar dat geldt wel bij sommige projecten. Zie de Kaderrichtlijn Water en het Woo-verzoek van de heer Vollenbroek. Om dat in te willigen, heeft de organisatie mensen moeten vrijstellen. En HHNK kent bepaalde knelpunten, waarover eerder werd gerapporteerd (ten aanzien van financiën, uitvoering, technische beroepen). Het risico van overbelasting is aanwezig dus een de hoge werkbelasting moet van korte tijd zijn. Maar de portefeuillehouder blijft van mening dat de organisatie de belangrijke zaken op orde kan houden. Verbonden partijen: in de jaarstukken wordt hierop nader ingegaan. De accountant doet daarover verslag via de verplichte BBVW¹. Vóór de CHI-vergadering zal de portefeuillehouder een heldere notitie aanreiken waaruit blijkt dat HHNK deze aspecten zorgvuldig invult. D&H dient én zal het CHI uiteraard informeren mochten zaken gaan wringen. In reactie op de kanttekening over het amendement stelt de portefeuillehouder dat D&H van mening is dat e.e.a. goed is geregeld voor wat betreft de Auditcommissie en de Rekenkamer. Hij is er zelf van overtuigd dat door de bemoeienis van de Auditcommissie een uitmuntende Rekenkamer zal worden gevonden.

De voorzitter vraagt of het normenkader rechtmatigheidsrapportage 2023 als hamerstuk voor het CHI kan worden geagendeerd.

- Mevrouw Glashouwer (CDA) kan ermee instemmen als wordt toegezegd dat de Auditcommissie zich over deze materie zal gaan buigen. Deze oproep is ook bedoeld ter bescherming van D&H met het oog op de nieuwe wetgeving met ingang van 2025.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) kan deze vraag niet beantwoorden en schuift deze door aan de voorzitter van de Auditcommissie.
- Mevrouw Van der Zijde (voorzitter Auditcommissie) vindt het vanzelfsprekend een onderwerp voor de Auditcommissie. Het blijkt dat ook de andere leden van deze commissie het hiermee eens zijn.

De voorzitter veronderstelt dat hiermee de gevraagde toezegging is vastgelegd

- Mevrouw Glashouwer (CDA) zegt dat het wat het CDA betreft dus een hamerstuk mag worden.

¹ Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) wil eerst de toegezegde notitie afwachten alvorens in te stemmen met behandeling als hamerstuk ja/nee.

De voorzitter vraagt of het als hamerstuk kan worden doorverwezen en dat het alsnog een bespreekstuk wordt als Waterplatform GW&L niet kan instemmen met de notitie.

- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) gaat hiermee akkoord.

De voorzitter concludeert dat het normenkader rechtmatigheidsrapportage dus vooralsnog als hamerstuk zal worden geagendeerd.

Bespreekstukken

8. Aanpassing besluitvorming ondersteuning rekenkamer (23.1067754)

Voorliggend besluit:

Beslispunt 5 van het besluit van CHI d.d. 20 september 2023 Instellen Onafhankelijke Rekenkamer (Corsanummer 23.0396124) in te trekken. Dit beslispunt luidt: 'D&H te verzoeken conform artikel 5, tweede lid, van de Verordening Rekenkamer HHNK 2024 de ambtelijke ondersteuning van de rekenkamer te beleggen bij concerncontrol.'

De voorzitter schetst de redenen van agendering. In eerste instantie was HHNK voornemens om iemand vanuit de eigen interne organisatie te belasten met de ambtelijke ondersteuning. Maar na ampel beraad met de toezichthouder, de Provincie, moest daarvan worden afgezien en moet er een extern secretaris worden aangesteld.

- Mevrouw Glashouwer (CDA) signaleert dat er €30k beschikbaar wordt gesteld voor externe ondersteuning. De fractie dankt voor het feit dat er nu een rechtmatige oplossing is gekozen voor deze ondersteuning, maar heeft moeite met dit bedrag omdat de fractie aannam dat het deze actie budgetneutraal zou zijn, zoals ook besproken begin oktober. Nu staat er een budgetoverheveling gepland van het p-budget naar het Rekenkamer-budget want elders in de organisatie is €30k aan uren vrijgekomen. Het CDA vindt het zuiver als dit bedrag wordt overgeheveld vanuit de reguliere p-begroting naar de begroting van de Rekenkamer waardoor het budgetneutraal wordt en niet iemand zegt: 'Ik heb voor €30k aan uren over!'.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) geeft het CDA alle eer waarmee D&H werd behoed voor 'een misstap' door de aanvankelijk gekozen pragmatische oplossing. De portefeuillehouder heeft al aangegeven dat HHNK kampt met personeelstekorten. De uren die concerncontrol heeft besteed aan de ondersteuning van de toenmalige Rekenkamercommissie, zijn niet vrijgevallen maar meteen ingevuld door concerncontrol-taken. Er moet nu iemand van buiten worden aangetrokken en dat kost €30k.

Tweede termijn

- Mevrouw Glashouwer (CDA) stelt voor om het onderwerp als bespreekstuk te agenderen. Aanvankelijk werd immers gesteld dat het budgetneutraal zou zijn.
- Mevrouw Jellema (PvdA) verwijst naar de uitspraak van het CDA ('dat het *nu* rechtmatig is'). Bedoelde mevrouw Glashouwer daarmee te zeggen dat de vorige -

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

enigszins ludieke- oplossing onrechtmatig was? En wat is de visie van de portefeuillehouder?

- Mevrouw Sluis (Waterplatform GW&L) had ook begrepen dat deze invulling budgetneutraal zou zijn. De fractie is dan ook verbaasd dat dit niet het geval blijkt te zijn. Graag een toelichting. Onrechtmatigheid: voorts had de fractie de indruk gekregen dat er ruimte zou zijn -op basis van argumenten- om af te mogen wijken.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt in reactie op de PvdA dat er eerst is geprobeerd de administratieve ondersteuning budgetneutraal in te vullen vanuit de eigen organisatie en concerncontrol wilde die taak ook graag voortzetten. Vanuit het CHI werden daarop al de nodige bedenkingen geuit omdat de wetgever aangaf dat de ondersteuning van buiten moest komen.
- De heer Oudega (PvdA) zegt dat de kern was, dat deze ondersteuning onafhankelijk van het DB moest zijn. Omdat HHNK een monistische organisatie is, is dat niet mogelijk. Maar er staat niet dat de ondersteuning van buiten moet komen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) geeft de heer Oudega gelijk. Maar er moet sowieso iemand van buiten worden aangetrokken. Dat kan niet budgetneutraal -en het spijt de portefeuillehouder als deze indruk is gewekt- tenzij deze €30k in mindering wordt gebracht van het budget van €80k voor de Rekenkamer wat wettelijk niet is toegestaan. Dit is ook al goedgekeurd door het CHI. Het is onvermijdelijk dat het een extra uitgave wordt.

De voorzitter vraagt of het CDA het stuk alsnog als bespreekstuk wil laten agenderen.

- Mevrouw Glashouwer (CDA) antwoordt bevestigend. Overigens: het eerste plan bleek niet rechtmatig te zijn. Dat bleek ook uit overleg met de Commissaris van de Koning. Het CDA is blij met de gekozen oplossing maar vindt het verontrustend dat de invulling niet budgetneutraal is omdat de uren al elders worden ingezet. Met het oog daarop dus graag als bespreekstuk.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) benadrukt, dat de ondersteuning van buiten moet worden aangetrokken. Dat vergt budget. Een budget-neutrale oplossing is dan ook niet haalbaar.
- Mevrouw Glashouwer (CDA) zegt dat het CDA uit de vergadering van 4 oktober kon worden opgemaakt, dat de portefeuillehouder toen zei dat deze ondersteuning budgettair neutraal zou zijn. Kennelijk is er dus sprake van een gewijzigd plan.

De voorzitter zegt dat het op de vergadering van 4 oktober inderdaad nog de bedoeling was om de ondersteuning binnen de eigen organisatie te zoeken. Er is dus inderdaad sprake van een gewijzigd plan. Het voorstel zal als bespreekstuk worden geagendeerd.

9. Uitvoeringskrediet groengas-installaties Den Helder en Zaandam-Oost (23.0897978)

Voorliggend besluit:

Een uitvoeringskrediet van €7,5 miljoen beschikbaar te stellen voor het realiseren van de groengas-installaties op de rwzi Den Helder en de rwzi Zaandam-Oost. Hier tegenover staat een verwachte subsidie van €1,6 miljoen.

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

De verschillen in de exploitatielasten en -opbrengsten ten opzichte van het MJP 2024-2027 te verwerken in het MJP 2025-2029.

- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat met dit voorstel (zie ook agendapunt 10 en 11) invulling wordt gegeven aan de ambities met betrekking tot het bereiken van energieneutraliteit. Ook wordt hiermee gezocht naar renderende investeringen. Pas onlangs werd bekend dat van de €1,6 miljoen subsidie -die niet in het voorstel is opgenomen- €1,2 miljoen is toegekend.
- De heer Frowijn (CDA) meldt dat er al eerder is ingestemd met het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet van €0,5 miljoen voor de realisatie van deze installaties. Groengas is noodzakelijk om de KEP-doelstellingen te realiseren. Op 16 november werd gemeld dat het zou gaan om renderende investeringen. Het is vanzelfsprekend dat de fractie dan ook instemt met het gevraagde uitvoeringskrediet. Toch is er enige twijfel omdat in het voorstel wordt gesproken over 'gewijzigde exploitatielasten en gewijzigde investeringskosten'. Vraag: waar komt de €300k voor onvoorziene ontwikkeling nu plots vandaan? Verdient deze investering zich nog steeds terug?
- Mevrouw De Boer (BBB) dankt voor de beantwoording van de schriftelijke vragen. De fractie kan van harte instemmen met het gevraagde uitvoeringskrediet voor deze goede ontwikkeling. In de stukken wordt een aantal meekoppelkansen benoemd (combinatie onderhoud/opknappen/verdere verbeteringen). Het is aannemelijk dat de bedragen nog zullen wijzigen want het is niet bekend wat de prijs van materialen in 2024 is.
- De heer Breedijk (Waterplatform GW&L) steunt het voorstel eveneens van harte. Vragen: 1. Waarom is voor AquaMinerals gekozen voor de CO2-vermarkting terwijl het toch een algemene markt is waardoor deze tussenschakel overbodig is. Die zeker ook geld zal kosten. 2. Is overwogen om te stoppen met vergisten van het slib in Den Helder en dit direct naar Alkmaar over te brengen? Zodoende zou de kleinschalige CO2-afvang in Den Helder kunnen worden gestopt. 3. Het verzoek om vóór het CHI de financiële consequenties aan te passen, inclusief de €1,2 miljoen.
- De heer Cramer (VVD) vindt dat de voorliggende drie voorstellen positief bijdragen aan de doelen van HHNK en die ook worden gesteund door de VVD. Maar de fractie vindt het moeizaam dat zo kort na het vaststellen van de MJB en de begroting 2024 alweer voorstellen op tafel liggen die leiden tot een aanpassing van de plannen (met significante effecten op onderdelen). Is er een mogelijkheid om investeringsvoorstellen zodanig te bundelen dat deze niet bij elke individuele vergadering weer aangepast worden voorgelegd? Deze tussentijdse aanpassingen maken het voor het CHI vrijwel onmogelijk om zicht te houden op de ontwikkelingen in de begroting en het MJP. Temeer omdat deze aanpassingen niet steeds volledig zijn gekwantificeerd. Voorbeeld: het is dan wel een uitstekend idee om een investeringskrediet voor de slibvergister naar voren te halen (€4 miljoen) maar op basis van de huidige rentestand van schatkistbankieren leidt dat tot een derving aan rente-inkomsten van €160k per jaar: dit naar voren halen is dus niet gratis. Kern van het betoog: het CHI kan bijna geen overzicht meer hebben over datgene dat met elkaar is afgesproken. Kan dat niet op gereguleerde momenten? In vervolg op een kanttekening van de voorzitter legt de heer Cramer uit, dat HHNK een krediet saldo heeft bij de overheid. HHNK spaart en heeft geld over dat eerder is geleend maar niet direct nodig was. Dat geld wordt nu eerder besteed dan verwacht

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

en de rentebaten die aanvankelijk waren voorzien, vallen weg door deze voortijdige besteding.

- De heer Schipper (Boeren Burger Waterbelang) wil graag op de hoogte worden gehouden van deze kredieten/projecten. Net als de VVD mag dat voor wat betreft de fractie BBW op gezette tijden.
- Mevrouw Visser (PvdD) sluit zich ook aan bij de VVD. Deze investeringsaanvraag komt inderdaad pal op de vastgestelde begroting. De fractie ziet graag dat hierop in het vervolg beter wordt gestuurd. Vermarkten afgevangen CO₂: in het kader van circulariteit én hergebruik van grondstoffen wordt dit plan hartgrondig door de fractie gesteund. De fractie wil graag via de wekelijkse mailing worden geïnformeerd zodra duidelijk is dat afnemers zijn gevonden (en hoeveel er wordt geleverd). Ook als mocht blijken dat het niet is gelukt om deze afnemers voor het vermarkten van afgevangen CO₂ tijdig genoeg te vinden. Want de fractie is pertinent tegen het opslaan van CO₂ onder de grond. PAS-²melders: Nederland zit in principe helemaal op slot. Als de rwzi de vergunning krijgt -het betreft een basisbehoefte én er is geen alternatief- moet elders worden ingeleverd en kan dus betekenen dat HHNK een boer moet uitkopen dan wel dat een bouwproject geen doorgang kan vinden. Hoe ziet de portefeuillehouder dit? Zorgvuldige communicatie hierover is essentieel.
- De heer Oudega (PvdA) wijst erop dat ten tijde van de vaststelling van het KEP al duidelijk was dat er eerst veel makkelijke winstmomenten zouden worden verguld. Zoals de zonnepanelen. Nu resteren de moeilijke voorstellen. De PvdA steunt het voorstel van harte: er wordt groengas gemaakt én er wordt CO₂ uitgespaard. Vraag: is de keuze om de warmtekrachtkoppeling te vervangen door een warmtepomp wel de meest renderende oplossing (financieel en voor wat betreft milieurendement)? Graag een antwoord uiterlijk vóór het CHI.
- De heer Rooker (Ongebouwd) kan zich vinden in het voorstel en spreekt waardering uit voor de zeer informatieve bijeenkomst op de zuivering Geestmerambacht. Het is positief dat het renderende investeringen betreft. In het voorstel weergegeven in een terugverdientijd waardoor de daadwerkelijke berekening buiten beeld blijft. Vraag: is de exploitatie per jaar inclusief de financieringslasten? Er wordt een terugverdientijd genoemd van 35 jaar voor de CO₂-afvanginstallatie. Maar is de levensduur van die installatie echt wel 35 jaar?
- De heer Heida (Forum voor Democratie) constateert dat de ambities van HHNK steeds verder lijken uit te dijen. Hij vraagt zich voorts af of men zich inmiddels realiseert dat er een 'heel andere klimaat-wind' gaat waaien in Nederland die hij zelf overigens eerder als een 'klimaatideologie' zou willen bestempelen. Zijn vragen zijn beleidsmatig/strategisch en hij hoopt dat anderen bereid zijn om uit te zoomen en na te gaan wat dit waterschap allemaal wil, waartoe het verplicht is, wat het goed kan, wat de kosten zijn. Vragen: hij kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er binnen HHNK gaandeweg een soort R&D-afdeling van de grond komt die de komende jaren bovendien miljoenen zal gaan kosten om allerlei onderzoek te doen. Vragen: 1. Is dat de bedoeling? 2. De genoemde €24 miljoen worden al vanaf 2027 geïnvesteerd. Leidt dit onderzoek tot patenten of octrooien en kunnen die vermarkt? 3. Of gebeurt het onderzoek in een 'open source omgeving'? 4. De prijzen van energie zijn volatiel. Als die drastisch zouden dalen, beïnvloedt dit dan ook het beleid en alle inzet en lopende energieprojecten? 5. Er is samen met een Duits en Belgisch zuiveringsschap

² Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

Europese subsidie aangevraagd. Hoe is de verdeelsleutel qua werkinzet, samenwerking, kosten, de opbrengst van eventuele octrooien? 6. Business-cases leveren -zo is zijn ervaring- altijd geld op (anders is er immers geen sprake van een 'business case'). Dus is er sprake van een 'break-evenpoint' op de tijdlijn? Een terugverdientijd van 35 jaar is wat dat betreft volstrekt irreal lang want een 'break-evenpoint' dient bij investeringen te liggen tussen de drie-vijf jaar.

- De heer Aerts (50PLUS) kan zich geheel vinden in het voorstel. Bovendien typeert hij de bijeenkomst in Geestmerambacht als uitermate verhelderend. Omstandigheden kunnen weliswaar veranderen, maar dat laat het belang van een visie onverlet.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) vindt het plezierig te vernemen dat de bijeenkomst op de rwzi zo werd gewaardeerd. Er zijn gewijzigde lasten. Op het moment dat het MJP werd opgesteld, liep de aanbesteding voor de groengasinstallatie in Beverwijk nog. Die informatie was nodig voor een goede kostenbepaling. Dus pas nadat het MJP gereed was, werden de cijfers aangepast. Het is niet mogelijk om alles een jaar vooruit te plannen. Ook zij zou bij voorkeur een integrale afweging kunnen maken maar recent voortschrijdend inzicht heeft tot aanpassingen van de lasten geleid. Onvoorzien: mede hierom is zo'n post opgenomen. De markt is complex en vergt een stukje risicodekking. Terugverdienen: het voorstel is gebaseerd op de extra kosten die zijn berekend. Zaandam Oost: terugverdientijd 8 ½ jaar. Den Helder: 11 jaar. Allemaal binnen de afschrijftermijn. Vanaf de aflooptdatum wordt er dus geld verdiend totdat de installaties ook technisch zijn afgeschreven. Het zijn dus wel degelijk renderende investeringen, zij het niet binnen 3 ½ jaar. HHNK wordt ook geconfronteerd met onzekere marktomstandigheden qua materialen e.d. AquaMinerals: HHNK is aandeelhouder van AquaMinerals mede omdat HHNK geen expert is voor wat betreft het verkopen van grondstoffen, AquaMinerals wél. Slib Den Helder: in Alkmaar staat een slibvergister maar nog geen groengasinstallatie. €1,2 miljoen: dit bedrag is nog niet beschikt. Dus adviseert de portefeuillehouder dit bedrag nog even buiten beschouwing te laten. De portefeuillehouder zal het CHI informeren over de door de PvdD gevraagde relevante informatie over het afvangen van CO2 (nadat de installatie in gebruik is genomen nadat het CHI daartoe heeft besloten). Periodiek komt er -naar beste weten van de portefeuillehouder- ook informatie beschikbaar over de activiteiten van AquaMinerals. De portefeuillehouder zal deze -als dit klopt- aan het CHI sturen. De vraag over de PAS-melders zal schriftelijk worden beantwoord. Warmtekrachtkoppeling of warmtepomp: dit was een bestuurlijke keuze ten behoeve van maximale opwekking van groengas. Het hoogste rendement stond hierbij dus niet voorop maar de keuze die in samenspraak met de Unie van Waterschappen én op verzoek van het ministerie van EZ (om meer groengas te gaan opwekken) is gemaakt (vraag naar groengas). Nadere informatie over de warmtekrachtkoppeling en warmtepomp volgt schriftelijk. De exploitatie is inclusief de rente- en kapitaallasten. Tevens zal de portefeuillehouder schriftelijk ingaan op de genoemde 35 jaar afschrijftermijn voor de afvanginstallatie. Het is overigens niet correct dat de ambitie van HHNK alsmaar stijgt: die is conform de afspraak in 2017, te weten: in 2025 wil HHNK energieneutraal zijn. Dat wordt niet gehaald maar mogelijk doelt de heer Heida op ambities in den lande? Graag nog even een verduidelijking. De portefeuillehouder gaat wel steeds meer doen om de ambities van HHNK te halen. Er wordt weliswaar geld besteed aan onderzoek maar niet per se ten behoeve van duurzame energie-opwek. Vraag is, waar de heer Heida zijn vraag op baseert (inclusief de kanttekeningen over octrooien e.d.). De prijzen van energie zijn niet van invloed op het beleid. HHNK heeft de ferme ambitie om energieneutraal te worden en het zou fijn zijn als dat renderende investeringen kunnen zijn. Het is niet zo dat HHNK op zoek is naar renderende investeringen en

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

het was 'en passant' ook probeert een beetje energieneutraal te worden. Als de groengasprijs fors stijgt, kan HHNK daarop verdienen. Dalen deze, dan vergt het langer om de installatie af te schrijven. Er is een businesscase: HHNK verdient de installatie immers in 8 ½ jaar c.q. 11 jaar tijd terug. De subsidie van €1,2 miljoen werd samen met twee andere landen aangevraagd. Dit bedrag hoeft -naar beste weten van de portefeuillehouder- niet te worden verdeeld. Zij komt hierop schriftelijk terug.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat de heer Cramer (VVD) voor wat betreft het schatkist bankieren (eigenlijk 'helaas') volledig gelijk heeft. Het is geen geormerkt geld dus is het beschikbaar voor investeringen.

Tweede termijn

- De heer Heida (Forum voor Democratie) dankt voor de beantwoording maar zegt dat 'energieneutraliteit' niet bestaat. Het enige dat kan worden gesteld is dat het rendement belangrijk is. Vanaf de Tweede Wereldoorlog gaat het hierom in de discussie over energie. Hoe ingewikkelder de machine, hoe meer energieverlies onderweg. Idem dito voor wat betreft de plaatsing van windmolens ver op zee: 'Ik ga hier verder geen details over geven: iedereen weet dat gewoon. Niks is voor niks'. De heer Heida vindt het wél zinvol om het rendement van energie te optimaliseren. Maar de genoemde bedragen zijn dermate hoog, dat een klein onderzoekje van een jaar niet afdoende zal zijn. Er wordt door HHNK over een periode van acht jaar €24 miljoen geïnvesteerd, geld opgebracht door de belastingbetaler. HHNK kan zich zijns inziens dan ook niet verschuilen achter een illusoire stelling dat HHNK energieneutraal moet worden en dat alles derhalve is geoorloofd.
- De heer Cramer (VVD) complimenteert de zijns inziens bevlogen portefeuillehouder Leijen met haar energieke en krachtige verdediging van de voorliggende voorstellen. De VVD zal de drie voorstellen steunen en de fractie heeft geenszins de uitgangspunten ter discussie willen stellen. Maar hij herhaalt zijn verzoek: is het niet mogelijk te voorkomen dat in elke individuele vergadering budgetaanpassingen moeten worden behandeld, uitzonderingen ten behoeve van de uitvoering daargelaten. Dus bij voorkeur een bespreking op vaste momenten in het jaar.
- De heer Breedijk (Waterplatform GW&L) neemt aan dat de percentage aandelen van HHNK in AquaMinerals voldoende is om de prijs voor de CO2 goed te bewaken. De vraag over Den Helder was gericht op de periode na realisatie van de installatie op Geestmerambacht om daarna het slib van Den Helder te transporteren naar Alkmaar, inclusief de CO2-afvang zodat deze dan kan worden gestopt in Den Helder. In reactie op de PvdA zegt de heer Breedijk dat er lokaal stroomverlies wordt geleden. Waarom is een warmtepomp nodig om gistanks te verwarmen en wordt het mooie groengas daarvoor niet verbrand? Dat lijkt hem simpeler.
- De heer Frowijn (CDA) was al enthousiast bij de beschikbaarstelling van het voorbereidingskrediet vanwege de terugverdiensijd. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan dus zal het CDA ook dit voorstel steunen.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) antwoordt in reactie op de kanttekening van de heer Breedijk, dat het vervoer van slib zal leiden tot kapitaalvernietiging. Er staat op Den Helder immers een slibinstallatie die dan elders zou moeten worden teruggebouwd om dat slib te kunnen vergisten.

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

- De heer Breedijk (Waterplatform GW&L) vraagt wederom waarom er een warmtepomp nodig is om de gisttanks te verwarmen. Dat kan toch ook met het verbranden van gas.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat dit zeker kan. Maar er bestaat een enorme behoefte aan groengas in Nederland dus is het aantrekkelijk dat waar mogelijk op te wekken en met een warmtepomp (met behulp van elektriciteit) de warme voor de vergisting op te wekken. Elektriciteit kan vrij eenvoudig groen worden ingekocht/opgewekt.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt in reactie op de heer Cramer (VVD) dat uitgaven in de P&C-cyclus en het MJP en begroting inderdaad meer posten zouden kunnen worden geoormerkt/benoemd. Maar dat kent ook beperkingen. Voorheen was een groot bedrag beschikbaar en kon de portefeuillehouder tussendoor kenbaar maken waaraan dat werd besteed. Bij het KEP is voor een vergelijkbare werkwijze gekozen. Maar het budgetrecht van het CHI moet wel overeind blijven: dat college wil mee kunnen beslissen over investeringen. Het investeringspatroon van HHNK is sowieso moeilijk in te schatten mede gezien de marktomstandigheden. Maar als de wens van de VVD breder leeft, is de portefeuillehouder bereid deze mee te nemen in het MJP/de begrotingssystematiek. Te strakke reglementering voelt ongemakkelijk maar mogelijk is het zinvol om na te denken over een manier waarop er kan worden voorspeld. De portefeuillehouder gaat ermee aan de slag.

De voorzitter concludeert dat het uitvoeringskrediet groengas-installaties Den Helder en Zaandam-Oost als hamerstuk kan worden doorgeleid naar het CHI.

(Schorsing)

10. Voorbereidingskrediet centrale slibvergistingsinstallatie Geestmerambacht (23.0906379)

Voorliggend besluit:

Een voorbereidingskrediet van €4,0 miljoen beschikbaar te stellen voor het realiseren van een centrale slibvergister met een groengas-installatie op de rwzi Geestmerambacht.

De voorzitter (inmiddels de heer Van der Laan) heropent de vergadering en verwelkomt de heer Marco Cortel als nieuwe secretaris van de commissie BMW.

- De heer Rooker (Ongebouwd) vindt het een mooi voorstel. Vraag: waarom is Ursem optioneel?
- De heer Oudega (PvdA) sluit zich hierbij aan en complimenteert het waterschap met de prima informatiebijeenkomst op de locatie zelf. Als de plannen te zijner tijd allemaal zijn gerealiseerd, hebben vier van de zes installaties ook een groengasfabriekje. Wat zijn de plannen met Alkmaar en Heiloo?
- Mevrouw Visser (PvdD) is eveneens positief. Op termijn zou SCW Systems met de door hen te ontwikkelen 'Super Critical Water Gasification' (SCWG)- installatie nog 'een kink in de kabel' kunnen vormen. Maar vooralsnog zal SCW zeker nog geen serieuze productie kunnen draaien dus ziet de fractie dat ook niet als een belemmering voor het HHNK-project.

Datum/vergadering

29 november 2023 commissie BMW

- Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) is eveneens tevreden, maar in het zuiveringsslib zitten vaak zware metalen. Vraag: bestaat er een speciale normering die van toepassing kan zijn bij slibvergisting? Ook BBW verwacht voornamelijk geen 'concurrentie' van de industriële superkritische watervergasser van SCW. De terugverdientijd is bepaald op 14 jaar en de technische levensduur op 25 jaar. Op welke wijze wordt het slib vervoerd? Zo zou er kunnen worden gedacht aan vervoer met elektrisch aangedreven boten. En (mogelijk is dit een technische vraag): slibvergassing bij particuliere vergisters is momenteel stilgelegd vanwege de aanvoer van vervuild zuiveringsslib. Kan dit ook gaan spelen bij HHNK en bestaat dan de kans dat het proces dan ook moet worden stilgelegd, schoongemaakt e.d.? Hoe zit dit in relatie tot de HVC?

De voorzitter zegt -met een kwinkslag- dat hij, hoewel de vaste voorzitter van de commissie meestal 'streng is voor wat betreft technische vragen' jegens mevrouw Koning enige coulance zal betrachten.

- De heer De Boer (Water & Natuur) complimenteert D&H met het prima voorstel dat van harte wordt gesteund.
- De heer Breeveld (Waterplatform GW&L) memoreert het antwoord van D&H op de in 2020 door de fractie gestelde vraag ('Waarom geen zesde slibvergister?'): 'Daar zijn we niet aan toe, dat is niet verstandig'. Drie jaar later kenschetst D&H het nu als 'zeer verstandig'. De fractie heeft twee keer vragen gesteld over de mogelijke effecten van het supervergassen op de HHNK-slibstrategie en verzoekt de portefeuillehouder daar toch nog even kort op te reflecteren, mede in relatie tot HVC. HHNK levert momenteel in vergelijking met andere waterschappen nog weinig biogas terwijl HHNK een groot waterschap is. Graag uitleg.
- De heer Frowijn (CDA) 5 van de 15 rwzi's zijn inmiddels voorzien van een vergistingsinstallatie en met deze centrale slibvergister kan al het slib te zijner tijd worden vergist. Dat is mooi, ook gezien de terugverdientijd van 14 jaar én de te behalen milieueffecten. Het project kan ook worden aangemerkt als een redenerende investering 'dus doen'. Vraag: hoe verhouden de negatieve milieueffecten van het vervoer zich ten opzichte van de positieve? Indertijd was besloten om de slibvergisters decentraal te plaatsen op de rwzi's. Mogelijk had beter kunnen worden gekozen voor één centrale slibvergister voor het hele verzorgingsgebied. Waarom wordt nu gebroken met het eerdere beleid en nu hiervoor gekozen? De decentrale vergisters zijn op termijn afgeschreven. Wordt er al nagedacht over de overstap naar de centrale vergister op Geestmerambacht voor wat betreft de capaciteit?
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) antwoordt dat het slib van Ursem momenteel in Beverwijk wordt vergist. Na realisatie van deze centrale slibvergister heeft HHNK zes vergisters. Op vier wordt groengas geproduceerd. Op de twee kleine rwzi's staan kleine vergistingstanks (Heiloo en Alkmaar). Biogasinstallaties: HHNK is gestart met Den Helder en Zaandam. Des te kleiner de installatie, des te langer de terugverdientijd. Er wordt nog nader onderzocht wat te doen met Alkmaar en Heiloo. Naar beste weten hebben de metalen in het slib geen effect op de slibvergisting. Deze blijven achter in het slib dat wordt gedroogd in Alkmaar. Het granulaat wordt verbrand en het gebruik is gebonden aan regels. De portefeuillehouder gaat e.e.a. zekerheidshalve nog nader uitzoeken. Daar waar zuiveringsslib wordt ontdekt in een vergisting waar biomassa wordt vergist, is sprake van een vervuiling omdat het restproduct na gisting een afvalstatus kent. Als dit terecht komt in een vergistingsproces waar mest/maaisel wordt vergist -zonder afvalstatus maar dat op

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

het land wordt uitgereden- is dat een probleem. Maar andersom is dat geen probleem: als er maaisel in de vergister komt (is tot dusverre nooit gedaan). Mogelijk moet dit nog een verder worden bekeken. SCW: HHNK heeft met HVC een meerjarige slibstrategie afgesproken tot 2050. Hierin is maximale flexibiliteit ingezet voor de slibverwerking. Als een sliblijn aan vervanging toe is, zou superkritisch vergassen kunnen worden geïntroduceerd bij de verwerking. Deze techniek is nog niet op korte termijn beschikbaar dus HHNK zal verder gaan met duurzame vergisting. HHNK zit qua vergisting niet aan de top ten opzichte van andere waterschappen. Vallei en Veluwe is waarschijnlijk een positieve uitschieter omdat dit waterschap ook industriële stromen samen met hun zuiveringsslib vergist. De portefeuillehouder zoekt dit uit (zonder tegenbericht klopt deze uitleg). Slib moet worden vervoerd om te kunnen worden vergist. Nu wordt het naar Beverwijk vervoerd om te drogen/vergisten. De centrale vergister wordt centraal in het werkgebied gebouwd en ervan uitgaande dat al het slib wordt vergist, vergt die de minste verkeersbewegingen. Slibvergisters op de vijf rwzi's: de portefeuillehouder ziet deze niet als decentrale vergisters. Den Helder vergist immers ook slib van Texel en Zaandam Oost van de Beemster. HHNK kijkt al kritisch naar de beste locaties om te vergisten ten behoeve van een maximaal profijt van de energieopbrengst uit afvalwater. Na afschrijving: het CHI heeft €35 miljoen aan uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld om alle onderdelen op de zuiveringen slim en planmatig te kunnen renoveren. Momenteel zijn er geen slibvergisters afgeschreven. De ('hele goede') vraag van Boeren Burgers Waterbelang over de beste transportmogelijkheden (per boot, bijvoorbeeld) zal de portefeuillehouder doorgeven aan het team dat de plannen gaan uitwerken. Geestmerambacht ligt vlak bij het Noordhollands Kanaal en de HVC eveneens. Mogelijk is vervoer per schip inderdaad duurzamer dan transport per vrachtauto's.

Tweede termijn

- De heer Breedijk (Waterplatform GW&L) vraagt nadere uitleg bij de staaffiguren. HHNK zit nipt in het midden, dus alsnog: waarom zit het grote waterschap HHNK zo laag?
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) vraagt of de heer Breedijk doelt op de hoeveelheid slib of de hoeveelheid slib die HHNK vergist?

De voorzitter zegt dat de staafjes betrekking hebben op de huidige productie. En in die productie scoort HHNK erg laag. Hij concludeert vervolgens dat het voorstel voorbereidingskrediet centrale slibvergistingsinstallatie Geestmerambacht als hamerstuk kan worden geagendeerd voor het CHI.

11. Voorbereidingskrediet voor windenergieprojecten (23.0907652)

Voorliggend besluit:

Een voorbereidingskrediet van €0,5 miljoen beschikbaar te stellen voor windenergieprojecten.

- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) wijst erop dat in het voorstel geen locaties zijn genoemd. Na instemming gaat HHNK met alle betrokkenen verder zoeken naar de beste opties. Het betreft niet alleen de betrokkenen binnen een straal van 800 meter maar dus ook de betrokken gemeentes mede gelet op de bestemmingsplannen.
- De heer Frowijn (CDA) verwijst naar het debat uit 2019 over de HHNK-energievoorziening en de doelstelling om energieneutraal te worden. Het waterschap

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

richt zich uiteraard op biogas en zonnepanelen. Toen lag de stelling voor: 'Halen we de doelstellingen uit het KEP zonder windenergie?'. Het CDA diende die stelling toen te verdedigen. De fractie heeft windenergie toentertijd dan ook fanatiek verdedigd, overigens ook uit overtuiging. Sinds 2019 is het CDA nog steeds voorstander van windenergie op de assets en steunt het voorstel. De gemeente Amsterdam heeft €0,5 miljoen en jarenlange inzet van ambtenaren geïnvesteerd in plannen voor windmolens aan de Noorder IJplas maar onlangs zijn deze plannen door de Provincie afgeschoten. Vandaar adviseert het CDA -alvorens over te gaan tot allerlei onderzoek en ambtelijke inzet- eerst na te gaan hoe de Provincie aankijkt tegen een windmolen op deze locatie. De minister gaf onlangs aan dat Nederland met name moet inzetten op wind op zee en niet op wind op land. Hoe waardeert de portefeuillehouder die uitspraak?

- Mevrouw Sluis (Waterplatform GW&L) is eveneens positief over de inzet van windenergie maar vindt ook dat er wel goed moet worden nagedacht over de concrete invulling. De fractie is vóór het nemen van slimme besluiten. In het voorstel staat het gaat om een voorbereidingskrediet van €0,5 miljoen ten behoeve van windenergieprojecten. Maar afgaande op de tekst én de kop, is dit geld bedoeld voor het opstellen van een business case gericht op het in kaart brengen van de effecten op de leefomgeving. De fractie vindt dan ook dat de kop bij het voorstel moet worden verduidelijkt: het gaat immers alleen maar over de business case, gericht op natuur en omgeving. Ook wil de fractie meer verankering zien van dit onderzoek en de visie van HHNK daarop. Zoals het CDA al aangaf is het mogelijk dat goed onderzoek toch doorkruist kan worden door besluiten van andere gremia. Dus raadt de fractie aan om ook te onderzoeken wat HHNK ziet als belangrijkste punt: wil het waterschap de grond hebben waarop de windmolens komen te staan, kunnen deze ook op grond van andere eigenaren worden gerealiseerd, wil HHNK zelf bouwen of op een andere wijze al beschikbare middelen gebruiken (daarvoor is gezien de €0,5 miljoen zeker ruimte). De fractie begrijpt waarom er geen locaties zijn genoemd maar zou wel graag meer informatie wanneer iets als kansrijk wordt bestempeld.
- Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) meldt dat haar fractie in 2019 ook voor windenergie was en dat toen moest verdedigen. Op basis van eigen ervaringen weet zij dat de opbrengst erg varieert. Al met al valt die positief uit. Windenergie is wenselijk gelet op momenten dat er geen zon schijnt. De fractie acht het voorstel van grote toegevoegde waarde voor het waterschap naast de al bestaande zonnepanelen voor de eigen installaties op de eigen terreinen. Een aantal locaties maakt een grotere kans dan andere dus: 'gewoon doen en succes met het opstellen van het plan'.
- Mevrouw Visser (PvdD) wil weten hoe strikt de 'participatieschaal' zal worden gehanteerd. Worden afstanden rigide beoordeeld zodat men aan de ene kant van de straat kan meedoen, aan de andere kant net niet? De fractie bepleit een flexibele toepassing en de 800 meter mag ook naar 1.000 meter. Financiële participatie van burgers zou prachtig zijn maar hoe wordt die ingevuld? Zie de Europese regelgeving, de btw-verrekening e.d. De fractie adviseert bij de uitwerking van de financiële participatie ook de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland (MNH) te betrekken vanwege hun ruimte kennis en ervaring met het begeleiden van deze projecten. Of heeft de portefeuillehouder de MNH al in haar gedachten? Consequenties van windturbines op de leefomgeving moeten in kaart worden gebracht door omgevings- en natuuronderzoeken (te verwerken in een business case). De fractie verwacht dat in de business case alleen windmolens voorzien van fauna-sparende maatregelen worden opgenomen. Graag een toezegging.

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

- Mevrouw Jellema (PvdA) zegt dat de fractie fervent voorstander is van windenergie. Zij gruwelt zelf van de plannen voor kernenergie. Maar in de stukken staat over participatie dat de omwonenden worden uitgenodigd om mee te denken en te beslissen over het aantal turbines, het vermogen van de turbines, de locatie en het type turbines. Maar: mogen zij zich ook uitspreken over de variant: 'helemaal geen turbines'? Dit gezien de controverses waartoe windmolens in de praktijk soms kunnen leiden. Wordt over deze mogelijkheid wel überhaupt nagedacht?
- De heer Rooker (Ongebouwd) meent zich ook te herinneren dat hij in 2019 ook voorstander was van windenergie. In het stuk staat dat investeren in windenergie economisch gezien de meest aantrekkelijke optie is. De fractie steunt het voorstel zeker als de energie wordt opgewekt op de locatie waar die ook wordt benut. De fractie stelt als voorwaarde dat de plannen in samenhang met de omgeving worden gerealiseerd.
- De heer Heida (Forum voor Democratie) ziet niets in windturbines en ziet deze slechts als een niet renderende hobby qua energiewinst. Hij wijst erop dat omwonenden ontzetten veel last ervaren als enorme windturbines in hun directe omgeving worden gebouwd. Kunnen de mensen die worden geraadpleegd, ook gewoon aangeven niets voor de plannen te voelen? Dan is een discussie over type e.d. helemaal niet meer nodig. Hoe gaat HHNK daarmee dan om? Als HHNK de omwonenden uitnodigt, organiseert het waterschap daarmee dan niet zelf zijn eigen oppositie? Forum ziet kernenergie als 'dé oplossing: maar dat wisten we ook al heel lang. En fusie is nog beter, maar dat ligt nog verder weg helaas'.
- De heer Aerts (50PLUS) ondersteunt windenergie van harte. Maar ook hij vraagt zich wat de visie is van de Provincie met betrekking tot de positie van omwonenden. Het is dan ook verstandig dit uit te zoeken voordat HHNK geld gaat uitgeven.
- Ook portefeuillehouder Leijen (PvdA) herinnert zich het verkiezingsdebat nog goed. Zij was toen al voorstander van windenergie. De Provincie is in de RES betrokken als partij samen met gemeentes en de waterschappen. Wind moet als zoekgebied op de RES-kaart worden gezet. RES 2.0 wordt momenteel opgesteld en vervolgens voorgelegd aan Provinciale Staten, de gemeenteraden en de waterschappen. Er loopt al overleg tussen de Provincie en HHNK over de realisatie van zonne-energie op de locaties van het waterschap. De Provincie is inmiddels wel soepeler geworden qua restricties. Er is indertijd al bepaald dat wind op zee geen onderscheidende bijdrage levert aan de energie-transitie. Ook de netcongestie en wind als renderende kans kunnen inmiddels als extra argumenten worden aangedragen om wind op land op de eigen assets achter de eigen meter te realiseren. Temeer omdat wind en zon complementair zijn en HHNK minder afhankelijk wordt van de problemen door netcongestie. Visie op wind: HHNK heeft een visie op klimaat en energie. In de KEP is opgenomen dat HHNK energieneutraal wordt. En er is in beeld gebracht hoe dat streven kan worden bereikt. HHNK heeft dus geen aparte visie op wind, groengas, centrale slibvergisting e.d. Mevrouw Borgers verdient alle lof voor haar concrete inzet op windenergie. Voorts verwijst de portefeuillehouder naar de vele momenten waarop door het CHI diverse mogelijkheden al zijn verkend. Inmiddels zijn al turbines overgenomen en gaat HHNK op geschikte locaties kijken naar mogelijkheden voor windturbines. HHNK hanteert geen strikte straal: er is een ruimere straal genomen dan gemeentes waarmee het waterschap in gesprek moet. HHNK moet natuur-, fauna- en omgevingsonderzoek doen. Dat is ook al toegezegd met betrekking tot de locatie Helsdeur. Nieuwe inzichten om fauna te beschermen

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

worden uiteraard meegenomen in de voorbereidende onderzoeken. Uiteraard kan participatie leiden tot diverse uitkomsten. HHNK wil alles gaan doen om omwonenden te verleiden met alle beschikbare en toegestane middelen om te profiteren van de lusten. De nieuwste windmolens veroorzaken inmiddels minder overlast met name in de lagere frequenties.

Tweede termijn

- De heer Heida (Forum voor Democratie) vraagt welke voordelen er zijn voor omwonenden? Financieel, of kunnen zij rechtstreeks energie ontvangen van die turbines?
- Mevrouw Jellema (PvdA) wenst de portefeuillehouder alle succes bij het inrichten van de participatie. Zij ziet 'verleiding' als een probaat middel om omwonenden warm te maken voor de mogelijkheden. Maar hoe komt het terug, dat mensen er op enigerlei wijze financieel van profiteren? Bestaat daarvoor een format?
- Mevrouw Visser (PvdD) herhaalt haar advies om de MNF in te schakelen gezien hun specifieke kennis van en ruime ervaring met de financiële aspecten.
- Mevrouw Sluis (Waterplatform GW&L) wil weten waarop het krediet specifiek op is gericht. De fractie veronderstelt op het maken van de business case waarin de omgevingsverkenning wordt meegenomen. Aansluitend zal er -veronderstelt de fractie- een nieuw besluit aan het CHI worden voorgelegd met de uitkomsten van de business case voor in elk geval de twee locaties. De fractie wil weten of het een voorwaarde is dat de grond waarop de molens worden geplaatst in eigendom is van HHNK of staat het waterschap open voor andere opties. Advies om ook deze aspecten mee te nemen in het vooronderzoek zodat duidelijk wordt hoe groot het spectrum is.
- Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) interrumpeert en wijst Waterplatform GW&L erop, dat het hier opwekking van energie vóór de meter betreft. Dus dan gaat het om eigen terreinen van HHNK anders moet het altijd over de meter.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat HHNK in het kader van dit plan/onderzoek niet zoekt naar locaties waar wind kan worden gerealiseerd, niet zijnde HHNK-grond. Het waterschap staat daar wel voor open. Uiteraard wordt het uitvoeringskrediet te zijner tijd aan het CHI voorgelegd. De portefeuillehouder zal informatie inwinnen bij de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland (MNH) voor het geval dit nog niet is gebeurd. Initiële participatie is onderdeel van het onderzoek. Van de €0,5 miljoen wordt €150k besteed aan diverse trajecten/maatregelen in het kader van participatie en wordt er ook gekeken naar opties waarmee omwonenden kunnen profiteren (financieel, doorleveren energie).
- Mevrouw Jellema (PvdA) wijst op de participatieverordening waarin het 'uitdaagrecht' in wordt benoemd. Het is denkbaar dat mensen in het kader van dit plan hiervan gebruik gaan maken (gezamenlijk plan om windmolens te gaan plaatsen). Wordt die optie in het onderzoek meegenomen?
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) is van harte bereid om een dergelijk initiatief mee te nemen mocht dit op het HHNK-pad komen. Maar zij acht het aannemelijker dat HHNK de omwonenden gaat uitdagen. Op de locatie Geestmerambacht is er al eens

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

een vergelijkbare sessie georganiseerd met alle omwonenden. Het was een prima gesprek dat serieus wordt opgevolgd als het voorstel wordt goedgekeurd door het CHI.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voorbereidingskrediet voor windenergieprojecten als hamerstuk kan worden geagendeerd.

(Agendapunt 15 is als 5.a. al behandeld)

13. Beleid onroerende zaken (22.093404)

Voorliggend besluit:

- 1. Het beleid onroerende zaken vast te stellen.*
- 2. De bevoegdheid tot het vaststellen van uitvoeringsregels op basis van het Beleid Onroerende zaken, over te dragen aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden.*

De voorzitter zegt dat het grondbeleid afloopt. D&H bepaalt de uitvoeringsregels voor dit beleid onroerende zaken. Het gaat hier dus om vastgoedbeleid op hoofdlijnen.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) verwijst naar de notitie waarin de verschillen zijn aangegeven ten opzichte van het voorgaande grondbeleid. Door de complexiteit is er enige vertraging ontstaan.
- De heer Aerts (50PLUS) gaat in grote lijnen akkoord met het voorstel maar heeft vragen over het onderliggend beleid. Hij citeert: *'Het uitgeven van (onroerend) watererfgoed, zoals verkoop en verhuur, zal in deze Visie op het Watererfgoed nader worden uitgewerkt. Vanwege de bijzondere aard van deze objecten is het uitgeven daarvan maatwerk waarover in elk geval door het dagelijks bestuur afzonderlijk zal worden besloten. Van de uitgifte van het onroerend goed wordt het verstrekken van subsidies of vergoedingen onderscheiden'*. Kennelijk staat nog niet alles vast. Er staat bovendien dat de besluitvorming is aan het DB en niet het algemeen bestuur. Tweede citaat: *'Wanneer een locatie een monumentale status heeft verkregen of in zijn geheel een watererfgoed is, wordt het geheel niet gesplitst verkocht.'* De fractie hecht grote waarde aan het behoud van het watererfgoed ten behoeve van komende generaties. HHNK dient daar dan ook zuinig mee om te springen. Vandaar dat de fractie vindt dat ook het algemeen bestuur zich over het beleid/beslissingen moet kunnen uitspreken. Temeer vanwege het belang van het watererfgoed, vindt 50PLUS het acceptabel dat budgetneutraliteit niet voor de volle 100% hoeft te worden toegepast.
- De heer Rooker (Ongebouwd) zegt dat wordt voorgesteld de bevoegdheid over te dragen aan D&H waarmee wordt voorkomen dat het AB zich over elk beslispuntje moet buigen. De fractie gaat dan ook akkoord.
- Mevrouw Jellema (PvdA) meldt dat de fractie (te) laat schriftelijke vragen heeft ingediend die hopelijk wel nog voor het CHI zullen worden beantwoord. Citaat: *'HHNK sluit kortdurende pachtovereenkomsten voor perioden tot maximaal zes jaren.'* In de Provincie wordt zes jaar evenwel als een lange periode beschouwd. Citaat 2: *'HHNK streeft ernaar waar het mogelijk is, de (oude) bestaande reguliere pachtovereenkomsten te beëindigen. Deze overeenkomsten zijn veelal verouderd, kennen weinig taakgerelateerde voorwaarden en worden van rechtswege telkens met zes jaar verlengd. Dit is niet wenselijk voor een adequaat eigendomsbeheer en inzet voor de taakuitoefening.'* Vraag: wat wordt hiermee bedoeld? Als het duurzame of biologische bewerking van het land betreft, zijn langere

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

pachttermijnen juist raadzaam. Citaat: *'Het verhuren van jachtrecht vindt uitsluitend plaats aan Wildbeheereenheden (WBE). Bij beheer- en schadebestrijdingsmaatregelen past HHNK de grondgebruikersverklaring toe. Voor beide rechten stimuleert HHNK het gebruik van loodvrije materialen en geldt een opruimplicht van patronen en andere gebruikte materialen. Voor de bepaling van de jaarlijkse huursommen hiervoor wordt uitgegaan van niet-commercieel gebruik, behoudens bij beroepsvissers (commercieel gebruik).'* Vraag: realiseert de portefeuillehouder zich dat -de PvdA baseert zich op uitspraken van de WBE zelf- bij de jacht 23% van de schietverrichtingen wordt misgeschoten. Het lood/ijzer belandt dus in beesten die aangeschoten doorvliegen. Na hun dood komt dat uiteindelijk toch in het milieu terecht. Op basis van internet meldt zij dat er ook veel plastic propfen in de hagel zit dat ook in het milieu belandt. Hoe gaat HHNK in de praktijk om met de opruimplicht?

- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) stelt dat er een simpele oplossing is voor het geschetste probleem, te weten een jachtverbod. Het beleid onroerende zaken is belangrijk voor het behalen van de resultaten op de thema's biodiversiteit en duurzaamheid. Ook voor wat betreft de KRW-doelstellingen en de bescherming van leefgebieden van dieren. Het voorgestelde beleid stelt de fractie teleur. In de visie op MVO is profit als een van de vertrekpunten vastgesteld voor samenwerking met de omgeving en *'HHNK onthoudt zich van het beschikbaar stellen van eigendom zonder geldelijke marktconforme tegenprestatie. "Pacht: Dijkparken en los (bouw-/gras)land worden in principe en bij voorkeur verpacht aan bedrijfsmatige agrariërs.'* Ten aanzien van profit beschouwt HHNK ook het verhuren van vis- en jachtrechten als bron van profit. De bedrijfsmatige agrariërs worden bevoordeeld. Agrarisch medegebruik van eigendommen die aangrenzend of nabij ene rwzi-terrein liggen is immers mogelijk. Als contrast het volgende citaat: *'Gebruik van deze gronden vanuit initiatieven voor duurzaamheid kan uitsluitend wanneer dit ten behoeve van en door HHNK zelf wordt geïnitieerd en dit passend is binnen de doelstellingen en strategie van het beleid van HHNK.'* Dit biedt weinig ruimte. Citaat: *'Het hebben van de eigendom van deze natuurvriendelijke oevers is op zichzelf geen uitgangspunt, tenzij het aangrenzend water eigendom is van HHNK en het onderhoud van de natuurvriendelijke oever ook wordt uitgevoerd door HHNK.'* Terwijl algemeen bekend is dat maatregelen als de aanleg van natuurvriendelijke oevers voor het verbeteren van de waterkwaliteit van groot belang zijn. De fractie vindt het voorgestelde beleid zeer behoudend en niet gericht op een optimaal beheer en exploitatie van de eigen onroerende zaken, gericht op een duurzame toekomst en de zorg voor het scheppen van gebieden waarin dieren en planten gedijen. In plaats van lege sloten én een agrarische monocultuur.
- Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) zegt dat haar fractie wel voorstander is voor het verpachten van vis- en jachtgronden. In reactie op de PvdD zegt zij dat in 77% dus wel 'raak wordt geschoten'. Veel jagers laten aangeschoten wild bovendien door hun jachthonden apporteren. De fractie is voorstander van pachten aan agrariërs zeker als het aanliggende gronden betreft waarmee de verspreiding van ongewenste zaden/kruiden en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan worden voorkomen en de voedselproductie wordt bevorderd. Vraag: heeft D&H een grens waarboven wél mandaat van het Chi wordt gevraagd? De fractie vindt een ongelimiteerd mandaat niet wenselijk.
- De heer De Boer (Water & Natuur) is nog in afwachting van een aantal tijdig ingediende technische vragen en herhaalt deze dan ook. Wat is het rendement dat

Datum/vergadering

29 november 2023 commissie BMW

op de portefeuille onroerende zaken de afgelopen vijf jaar is gerealiseerd? Uit de beantwoording van identieke vragen van de PvdA blijkt het om €2,3 miljoen te gaan over de afgelopen vier jaar. Aanvullende vraag: wat is de omvang en de waarde van de onroerende zaken van HHNK? Bij voorkeur uitgesplitst per categorie.

- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) wijst erop dat de toezegging dat in 2022 een nieuwe kadernota onroerende zaken zou worden besproken en vastgesteld een vertraging van één jaar op heeft gelopen. Maar de fractie is blij dat deze nu dan toch voorligt. Vragen: 1. Besluit 1: *'Het beleid onroerende zaken vast te stellen.'* Maar er is geen termijn aan verbonden, bijvoorbeeld tot en met 2027. Waarom ontbreekt een termijn in het voorstel? 2. Deltares komt nu reeds met toekomstverwachtingen over ruimtelijk beslag voor hogere en bredere dijken vanwege zeespiegelstijging maar in de nota blijft dit onvermeld en er wordt dus ook hiervoor nog geen toekomstige ruimte gereserveerd. Waarom ontbreekt dit aspect? 3. Citaat: *'Wanneer bij hoge uitzondering een nieuw recht van erfpacht wordt gevestigd of het perceel betreft geen woning, dan worden specifiek op dat geval van toepassing zijnde voorwaarden opgesteld. Van het toepassen van de forfaitaire depreciatiefactor van 40% bij bestaande erfpachtrechten is bij nieuwe rechten geen sprake.'* Er ontbreekt uitleg en toelichting. 4. Bijlage 3, wijzigingstabel: waarom is er niet gekozen voor een 'was-wordtlijst' om de vergelijking te vereenvoudigen. De fractie vraagt zich af of deze nota voor wat betreft communicatie voldoet aan het coalitieakkoord 2024-2027: 'Wij zorgen in de communicatie met onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden voor een vriendelijke, duidelijke en begrijpelijke toon'. Vindt de portefeuillehouder zelf dat deze nota daaraan voldoet?
- De heer Frowijn (CDA) heeft wel een 'was-wordtlijst' in het voorstel gezien. De fractie zag geen fundamentele wijzigingen ten opzichte van het voorgaande beleid en stemt daarmee dan ook in. Maar gelet op de kanttekeningen van andere fracties, was het beter geweest als de aanpassingen in een themasessie waren voorbereid zodat het CHI richtinggevende kanttekeningen had kunnen meegeven. Maar waarom is de naam gewijzigd van grondbeleid naar 'onroerende zaken'? Verhouding DB/AB: de uitvoeringsregels worden door D&H bepaald. Maar wordt D&H daarmee geen blanco cheque verstrekt? Zou het CHI die regels niet moeten vaststellen zodat de scheidslijn tussen de bevoegdheden van het AB en DB helder worden? Het CDA is het hartgrondig eens met 50PLUS met betrekking tot het pleidooi over het watererfgoed-beleid en het behoud van monumentaal watererfgoed. Dus het verzoek om de regels aan te passen zodat het CHI daarover kan beslissen in voorkomende gevallen. Als de portefeuillehouder dit niet toezegt, dat overweegt het CDA om een amendement op te stellen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat ook in het oude beleid 'DB' stond en dat dit gewoon is overgenomen. Het staat fracties vrij daarover van mening te verschillen. De portefeuillehouder heeft de schriftelijke vragen van de PvdA niet gezien: deze zullen vóór het CHI worden beantwoord. Pacht: in 90% van de gevallen wordt die door de overheid verleend aan de hoogste bidder en veelal ook kortdurend. Inmiddels zijn de criteria wat uitgebreid (biologische/duurzame eisen). Voorheen werden door HHNK ook dijken en gronden verpacht aan agrariërs/particulieren. En vóór 2005 bestond alleen de reguliere pacht. Die vorm was voordelig voor de pachter. In de nieuwe pachtvorm is de pachter in het algemeen minder goed beschermd: er is overgegaan naar 'geliberaliseerde pacht' waarbij makkelijker afspraken kunnen worden gemaakt. HHNK kan zo afspraken

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

maken over een bepaald type beheer. Ten aanzien van los land geeft HHNK voorkeur aan een bepaalde vorm van beheer. Langdurige pacht kent meer specifieke eisen en levert meer geld op voor HHNK. Bovendien moeten de pachters de sloten onderhouden. Het streven is gericht om over te stappen op kortere pachtvormen (2 x 3 jaar of 6 jaar met minder zekerheden voor de pachter). Er worden in toenemende mate goede afspraken gemaakt met pachters en organisaties over biologische/duurzaam beheer. Primair belang voor HHNK is goed onderhoud/beheer van dijken, aansluitend op de taken van het waterschap. HHNK maakt afspraken met de WBE's waarbij de pachters ook bij zijn aangesloten. HHNK stelt ook hier de veiligheid van dijken en het waterbeheer centraal. De portefeuillehouder benadrukt de opruimplicht van patronen en andere gebruikte materialen en verwijst naar de inbreng van Boeren Burgers Waterbelang. Overigens is internet niet altijd een goede raadgever voor bepaalde informatie. Het door de PvdD bepleite wijze van beheer sluit niet altijd aan bij de werkwijze van HHNK met betrekking tot de dijken in het kader van onder andere veiligheid. HHNK is content met de invulling door agrariërs en particulieren en vindt het ook onverstandig om daarvan af te stappen. Rendement van de onroerende zaken: er is €2,6 miljoen genoemd maar dit ligt aanzienlijk hoger. Het merendeel kan niet worden gekwantificeerd (onderhoud sloten en dijken). De portefeuillehouder is bereid na te gaan of de waarde van de onroerende zaken beter in kaart kan worden gebracht, al is dat een moeizame opgave. Forfaitaire depreciatiefactor: de portefeuillehouder zal deze vraag schriftelijk beantwoorden. Het was handiger geweest als er een 'was-wordtlijst' was aangeleverd, maar er zijn nog wat laatste wijzigingen doorgevoerd. Maar de globale aanduiding had beter gekund. De portefeuillehouder zal deze lijst alsnog laten opstellen.

- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) herhaalt zijn nog niet beantwoorde vragen. Hij voegt er nog aan toe dat de nota vooral helder moet zijn voor 'de gebruikers' zodat men weet waar men aan toe is.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) vindt de nota zelf alleszins begrijpelijk maar erkent dat het beleid (overigens bewust) zakelijk is opgesteld. In de uitvoering zijn nuanceringen mogelijk. Onroerend vastgoed (zoals gebouwen) is nu ook (deels) meegenomen vandaar de gewijzigde benaming. Naar beste weten wordt het CHI vanaf €1 miljoen betrokken bij het vastgoed. Datum (vraag Waterplatform GW&L): de portefeuillehouder vindt het bij nader inzien zinvol om ook aan dit algemene beleid een termijn te verbinden.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) vindt het heel plezierig dat zowel 50PLUS als het CDA lieten blijken waarde te echten aan het mooie watererfgoed van HHNK waarover zij zelf uitermate toegewijd waakt. Daarom is dan ook besloten dit aspect uit deze reguliere nota te lichten. Het onderwerp verdient maatwerk en zal in de visie op watererfgoed worden uitgewerkt. Het verzoek om de beslissingen over te laten aan het AB zal niet werken, hetgeen de portefeuillehouder vervolgens illustreert met een aantal voorbeelden. Als zij voor elke molen waarvan de molenaar stopt een voorstel aan het CHI moet voorleggen, dan dreigt een onwerkbaar situatie voor de organisatie. Maar zij garandeert dat D&H watererfgoed niet 'zomaar zal laten verdwijnen of verkopen'. Het DB zal hierover nauwlettend waken. Zij adviseert de commissie om de bevoegdheid te laten bij het DB.

Datum/vergadering

29 november 2023 commissie BMW

- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt dat de jacht in zijn portefeuille zit, vislood valt onder portefeuillehouder Hartog. Wat de jacht betreft is het simpel: er mag al jaren niet meer worden gejaagd met lood en 'verder is uw oproep aan de jagers: leer schieten'.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) zegt dat vislood (helaas) door Europa nog is toegestaan tot 2027. Handhaving is evenwel een probleem. Er is onlangs met de visvereniging in Schagen een pilot gestart om loodvrij te vissen en HHNK zet zich hiervoor nadrukkelijk in. Maar verbieden kan dus nog niet.

Tweede termijn

- Mevrouw Jellema (PvdA) vindt de reactie van de portefeuillehouders teleurstellend. Citaat: *'Er wordt bij voorkeur een pachter geselecteerd die aan verduurzaming en verbetering van het bodemleven wil en kan voldoen.'* Dit ziet zij als een goed signaal maar de beantwoording vond zij bijzonder conservatief en niet getuigen van een behoefte naar een omslag. Uiteraard moet HHNK primair voldoen aan de kerntaken ten aanzien van dijken (zoals in het kader van veiligheid) maar zij ziet geen strijdigheid met meer inzet voor verduurzaming, verbetering van het bodem. Voorts vindt zij dat de reactie van portefeuillehouder Beemsterboer, inhoudende dat de jagers maar moesten leren schieten, uitermate kort door de bocht. Temeer daar haar inbreng was gebaseerd op een presentatie in de Provincie en uitspraken van de FBE en de WBE en dat ongeacht de capaciteiten van de jagers, er tussen de 23-25% toch wordt misgeschoten.
- Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) beklemtoont -zich daarbij baserend op meerdere jagende familieleden- dat jagers regelmatig hun vaardigheden bijhouden op de schietbaan en dat de resultaten per jacht zeer secuur worden bijgehouden (aantal schoten, patronen, opbrengst) en dat er sprake is van meer dan 90%.
- Mevrouw Jellema (PvdA) stelt dat hiermee de leden van de FBE en de WBE als onprofessioneel worden bestempeld. Zij baseerde zich op de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek en betreurt het dat er in 25% wordt misgeschoten. Als men schiet, moet dat 'clean & collected' gebeuren 'zodat het beest zo min mogelijk lijdt maar er wordt gewoon heel veel aan crippling gedaan, namelijk in 25% van de gevallen'.

De voorzitter roept mevrouw Jellema op zich te beperken tot het voorliggende voorstel en de jacht even buiten verdere beschouwing te laten.

- Mevrouw Jellema (PvdA) zegt dat zij daartoe geenszins toe bereid is. Onder 6.3.3. staat immers dat vissen en jagen erbij wordt betrokken. Op basis daarvan heeft zij haar inbreng gebaseerd.

De voorzitter vraagt of de PvdA nog inhoudelijke vragen heeft voor de portefeuillehouder.

- Mevrouw Jellema (PvdA) heeft die niet maar zegt dat zij haar onvrede heeft willen uiten over de conservatieve beantwoording door de portefeuillehouder en haar irritatie over het antwoord van de portefeuillehouder inzake 'beter schieten'.
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) sluit zich aan bij de reactie van mevrouw Jellema. HHNK laat de kans liggen om stappen te zetten met betrekking tot duurzaamheid, biodiversiteit, bescherming van dieren en het bevorderen van de

Datum/vergadering

29 november 2023 commissie BMW

natuur. Dat is zeer teleurstellend. Bovendien staat veiligheid niet per definitie niet tegenover duurzaamheid of biodiversiteit of waterkwaliteit. De fractie maakt bezwaar tegen deze valse tegenstelling. De fractie zal naar alle waarschijnlijkheid amendementen indienen dus het word geen hamerstuk.

- De heer De Boer (Water & Natuur) meent dat HHNK in principe alle dijken in eigendom wenst te hebben. Verwijzend naar het project in Den Helder wil W&N weten hoe D&H daar dan tegenover staat. Ook hij is nogal geschrokken van de reactie van portefeuillehouder Beemsterboer over de jacht. Is dit een reactie van het DB of van de heer Beemsterboer?
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) vraagt of het klopt dat de portefeuillehouder nog een termijn van 5 jaar gaat toevoegen aan besluit 1. En dat hij de wijzigingstabel nog even gaat uitbreiden (meer uitleg inzake was-wordtlijst).
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) stelt een korte schorsing voor.

Schorsing

De voorzitter heropent de vergadering.

- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) vindt dat hij zijn opmerking richting mevrouw Jellema, dat de jaren moet leren schieten, niet had mogen maken. Hij vindt het dan ook terecht dat de heer De Boer daarover een opmerking maakte 'want dat past hier niet'.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) benadrukt dat HHNK streeft naar een zo diervriendelijk en verantwoord mogelijke jacht, ook indachtig het milieu. Daarover zijn ook afspraken met WBE's gemaakt bij het ter beschikking stellen van gronden. Maar HHNK kan geen bovenwettelijke eisen stellen. Conservatief/teleurstellend: de portefeuillehouder vermoedt dat de pachters de nota anders zullen wegen. Er is intensief overlegd en de pacht wordt soms aangepast binnen bepaalde grenzen en er is dus aansluiting gezocht bij wat er leeft in de samenleving. Maar HHNK houdt vast aan een verantwoord beheer en het waterschap hecht aan goed overleg met gebruikers en pachters. Overigens zijn niet alle dijken in eigendom van HHNK. Dan is alleen publiekrechtelijk beheer mogelijk en dat beperkt de mogelijkheid om afspraken te maken. De portefeuillehouder zal voor het CHI nog terug te komen op een bepaalde termijn. Vijf jaar is te doen gebruikelijk.
- Portefeuillehouder Hartog (GW&L) zegt dat zodra de visie op het watererfgoed is geüpdatet die weer wordt geagendeerd in het CHI.

De voorzitter concludeert dat het voorstel 'Beleid onroerende zaken' als besprekstuk wordt geagendeerd voor het CHI.

14. Toestemming en garantstelling lening Stichting Waterproef (23.1070586)*Voorliggend besluit:*

Toestemming te verlenen aan het stichtingsbestuur van Waterproef om een lening van €1,1 miljoen af te sluiten bij de Nederlandse Waterschapsbank om de aanschaf van een nieuw laboratoriuminformatiemanagementsysteem mogelijk te maken en in te stemmen met het afgeven van een garantstelling aan deze bank.

Datum/vergadering

29 november 2023 commissie BMW

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat het altijd vervelend is om mogelijk in eerste instantie garant te staan (samen met waterschap AVG) gezien het extra risico. Maar door de garantstelling door HHNK kan Waterproof wel goedkoper lenen wat ten gunste komt van de investering en het uiteindelijke tarief.
- Mevrouw Beerepoot (50PLUS) vindt een goede bemonstering van het oppervlaktewater van groot belang en daarvan ondersteunt 50PLUS deze garantstelling dan ook van harte. Tijdens een themabijeenkomst over de KRW heeft 50PLUS gevraagd of ook het oppervlaktewater in de nabijheid van voormalige vuilstorten wordt gemonitord. Dat bleek inderdaad het geval te zijn maar er werd niet aangegeven op welke stoffen er werd gemonitord. Zij vernam dat er alleen de aanwezigheid van ammoniak wordt bemonsterd. Dat vindt 50PLUS niet toereikend om te kunnen voldoen aan de Kaderrichtlijn Water. Als er alleen op ammoniak wordt gecontroleerd wil de fractie een discussie voeren of de onwetendheid ten opzichte van de overige -mogelijk aanwezige- gevaarlijke stoffen HHNK wel in staat stelt om de KRW verantwoordelijk te handhaven.

De voorzitter verzoekt de commissieleden zich te beperken tot het voorliggende voorstel. Het is niet de bedoeling de discussie te verbreden tot de KRW.

- De heer Heida (Forum voor Democratie) heeft vragen over de constructie. Als hij zelf investeert in zijn eigen bedrijf, laat hij de rekening niet betalen door zijn klanten noch laat hij deze garant staan. Daarmee zou de onafhankelijkheid ook verloren gaan. Citaat: '*De positie van Waterproof borgt de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de uitvoering en de resultaten van de analyses.*' Forum stelt een bedrijf dat deze diensten aanbiedt, deze borging moet garanderen. Hij heeft de indruk dat alles (financiering, ondersteuning) wordt overgenomen waardoor Waterproof een afdeling van het waterschap wordt (en dus niet meer onafhankelijk is).

De voorzitter zegt dat het inderdaad een verbonden partij betreft.

- De heer Heida (Forum voor Democratie) haakt hierop in en zegt dat hij niet snapt dat een partij die zelf de nieuwe ICT niet kan financieren, als verbonden partij kan worden beschouwd. Het gaat dan toch gewoon om een afdeling
- De heer Rooker (Ongebouwd) stemt in met het voorstel.
- Mevrouw Jellema (PvdA) zegt dat de PvdA bij AVG al heeft ingestemd. Het is een goed voorstel om zodoende de techniek up to date te kunnen houden.
- Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) stemt eveneens in en is blij met de al jarenlange samenwerking met AVG.
- Ook de heer De Boer (Water & Natuur) steunt het voorstel. Het kan als hamerstuk naar het CHI.
- Mevrouw Sluis (Waterplatform GW&L) begrijpt het voorstel en de constructie met de verbonden partij en de statuten van de Stichting Waterproof waarin staat dat overschrijdingen ten laste komen van de moederorganisaties. Waterproof is een stichting en Waterplatform GW&L neemt aan dat HHNK als moederorganisatie wordt beschouwd. Vragen: 1. De condities van de lening zijn niet vermeld (rentepercentage dat wordt gevraagd door de kredietverstrekker; looptijd en

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

aflossingsschema). Aan de hand daarvan kan HHNK zien hoe het risico zich gaandeweg gaat ontwikkelen. 2. Hoe is de relatie tussen AVG en HHNK? De Waterschapsbank vraagt een garantiestelling van HHNK en/of AVG: 'dat is cryptisch maar het verschil is ongeveer 50%'. Als er hoofdelijk een garantiestelling wordt gevraagd bij zowel HHNK als AVG, dan zijn beide waterschappen hoofdelijk aansprakelijk voor het geheel en kunnen HHNK én AVG worden aangesproken voor de totale garantiestelling. Onderling dienen zij de verdeling dan vast te stellen. De fractie wil dat er vooraf helder wordt gemaakt wat de draagplicht is van deze garantiestelling en partijen zich onderling daarin verhouden. Pas daarna kan de fractie het voorstel op dit vlak ook steunen. 3. Als HHNK deze Stichting Waterproef faciliteert tegen het verkrijgen van een lening tegen gunstige voorwaarden dan in de markt beschikbaar zou zijn, is er dan ook sprake van een voordeel voor HHNK zelf?

- Ook de heer Frowijn (CDA) steunt het voorstel dat als hamerstuk verder zou kunnen. Vragen: 1. Citaat: '*De kosten van de aanschaf van een nieuw LIMS worden de komende jaren verwerkt in de tarieven die Waterproef rekent voor bemonstering en analyses.*' De portefeuillehouder gaf aan dat door deze lening de tarieven voor het waterschap lager uitkomen dan het geval zou zijn bij een lening op de kapitaalmarkt. Maar die €1,1 miljoen moet wel door de stichting worden betaald. Vandaar dat het CDA veronderstelt dat de tarieven ook voor het waterschap zullen stijgen. Waarom staat er in het voorstel dan: '*Financiële consequenties: er zijn geen kosten gemoeid met dit voorstel.*' Ook is het CDA benieuwd naar het risico dat de garantiestelling HHNK geld gaat kosten in het geval de stichting de financiële verplichtingen niet meer kan nakomen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) wijst erop dat de financiële positie van AVG aanzienlijk minder florrissant is als die van HHNK. Kennelijk vreest de commissie dat HHNK in de praktijk als enige aan de lat kan komen te staan. 50PLUS wordt geadviseerd om de gestelde vraag ter beantwoording voor te leggen aan de organisatie. Constructie: de Stichting moet toestemming vragen aan het AB om een lening te mogen afsluiten. Men kan niet zelf een lening afsluiten. De portefeuillehouder zal de vele specifieke vragen schriftelijk beantwoorden. Schuldeisers zullen naar alle waarschijnlijkheid het geld proberen te halen waar dat makkelijk valt te halen. Omdat de lening goedkoper wordt voor Waterproef zal dat een licht drukkend effect hebben op de tarieven. AVG en HHNK zien het ook als een investering zodat Waterproef het werk kan blijven doen op basis van een up to date systeem.
- Mevrouw Sluis (Waterplatform GW&L) licht nog kort toe. Op het moment dat HHNK en AVG beide hoofdelijk aansprakelijk zijn is het uitdrukkelijke advies om vooraf een afspraak te maken over als HHNK aansprakelijk zou worden gesteld, HHNK dan het totaal waarvoor HHNK aansprakelijk wordt gesteld dan draagt of komt het bedrag volledig voor rekening van HHNK dan wel op het moment dat er 50-50 wordt verdeeld, hoe dit dan onderling tussen HHNK en AVG wordt geregeld. Als dit vooraf wordt geregeld, kan dat gedoe achteraf voorkomen.
- Desgevraagd zegt de portefeuillehouder toe dat gepoogd wordt om de vragen vóór het CHI te beantwoorden.

Datum/vergadering
29 november 2023 commissie BMW

- Mevrouw Beerepoot (50PLUS) dankt de portefeuillehouder voor de suggestie om de vragen alsnog beantwoord te krijgen. Maar op basis van een uitspraak van de beleidsmedewerker ging zij ervan uit dat alles via de portefeuillehouder moest lopen en beleidsmedewerkers niet rechtstreeks mochten worden benaderd. Dus wat te doen? Via portefeuillehouder Hartog of direct via de organisatie?

De voorzitter zegt dat 50PLUS de schriftelijke vragen kan indienen bij het bestuurssecretariaat en dat die dan via de portefeuillehouder Beemsterboer worden doorgeleid naar de (beleids)medewerker. De beantwoording gaat via de omgekeerde richting naar 50PLUS en het hele CHI.

- De heer Cramer (VVD) zegt dat de beantwoording voor zijn fractie bepalend is of het voorstel al dan niet als hamerstuk kan worden geagendeerd. Hij vindt het zeer voorstelbaar dat een waterschap met een schuldenquote van 346% graag geborgd wordt door een van de sterkste waterschappen in Nederland.

De voorzitter concludeert dat het als bespreekstuk zal worden doorgeleid.

Tussen de agendapunten door meldt de heer De Boer (Water & Natuur) dat mevrouw Borgers afwezig was omdat zij net is voorgedragen als dijkgraaf bij het waterschap Limburg. *(Er volgt geroffel en applaus).*

De voorzitter verzoekt de heer De Boer de felicitaties van de commissie over te brengen.

15. Vaststellen verslag en actielijst gezamenlijke Commissie BMW en W&I van 04 oktober 2023 (23.1050237)

Het verslag wordt zowel door de commissie BMW als namens de commissie W&I ongewijzigd vastgesteld. Er zijn geen vragen over de actielijst.

16. Sluiting

De voorzitter sluit hierop de vergadering om 21:10 uur.

De voorzitter constateert dat de notulen en actielijst overigens ongewijzigd worden vastgesteld.

(21.10 uur)

Nr.	Agendapunt en acties per 29 november 2023	Door	Klaar
1	7/Normenkader rechtmatigheidsrapportage 2023: CHI informeren over knelpunten in verband met capaciteit.	Ruiter	
2	De in de commissie gestelde vragen over de verschillende bestuursvoorstellen bij de agendapunten 5 t/m 14 worden voorafgaand aan de vergadering van CHI beantwoord	Ruiter en Leijen	Afgehandeld